

ΑΠΟΘΗΚΗ

ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΙΑΝΟΥΑΡ. 1839.]

[ΑΡΙΘ. 25.]

ΔΙΑΘΗΚΗ Α. ΚΟΡΑΗ.

ΦΙΛΟΣ σεβάσμιος μᾶς ἔπεμψεν ἐκ Μασσαλίας τὴν ἐπομένην διαθήκην, παρακαλῶν νὰ ἐκδώσωμεν αὐτήν, διὰ νὰ γένη γνωστὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα ΠΟΤ ὁ Κοραῆς ἀφῆκε τὴν βιβλιοθήκην του, ἔπειδὴ, λέγει, ὅσοι δὲν ἀνέγνωσαν τὴν διαθήκην, Χίτοι καὶ μὴ, φρονοῦν διαφορετικᾶ.

Αὕτη εἶναι ἡ διαθήκη μου.

Ἐγὼ ὁ ὑπογεγραμμένος Ἀδαμάντιος Κοραῆς, ἀφοῦ ἀνέγνωσα μετὰ προσοχῆς τὴν ὁποίαν εἶχα γράφειν διαθήκην κατὰ τὴν πρώτην Ἀπριλίου 1816, ἔγραψα τὴν παροῦσάν μου διαθήκην, ὡς ἀκολουθεῖ.—

Ἀναγκαῖον κρίνω νὰ γνωστοποιήσω, ὅτι τὰ εἰς ἰδίαν μου χρῆσιν σκευὴ τοῦ οἴκου εἶναι μετρίας ἀξίας· ὅτι ἡ βιβλιοθήκη μου καὶ ὅσα συγγράμματα ἐξέδωκα διὰ τύπου, ὡς ἐκδότης καὶ μεταφραστῆς, εἶναι τὰ κυριώτερα μου κτήματα.

Φροντίζω πάντοτε νὰ πληρόνω ἀκριβῶς μετρητὰ τὰ καθημερινά μου ἐξοδα, καὶ ἐλπίζω νὰ κάμνω εἰς τὸ ἐξῆς μέχρι τελευτῆς μου τὸ αὐτὸ, παρεκτὸς ἐὰν ἀσθένεια μακρὰ δὲν μοῦ ταραξῆ τοὺς λογισμούς. Πιθανόν, ὅτι εἰς τὴν τελευτὴν μου δὲν μένει νὰ πληρωθῇ πλὴν τὸ τρέχον ἐνοίκιον τῆς κατοικίας μου, ὁ μηνιαῖος μισθὸς τῆς Θεραπαίνης, καὶ ἄλλα μικρὰ τινὰ ἐξοδα.

Μένουν νὰ κανονισθῶσι λογαριασμοὶ τινὲς μετὰ τὸν κύριον Ἐβεράρτον, τυπογράφον, ὅστις τυπώνει τὴν ὄραν ταύτην δι' ἐμέ, τοὺς κυρίους Φιρμῖνον Διδότον, πατέρα καὶ υἱοῦς, τυπωτὰς καὶ πωλητὰς ἰδιαιτέρους ὄλων μου τῶν συγγραμμάτων, καὶ τὸν κύριον Allais, βιβλιοπώλην, ὅστις πωλεῖ καὶ αὐτὸς δι' ἐμέ μέρος τι τῶν ῥηθέντων συγγραμμάτων· περὶ τῶν λογαριασμῶν τούτων εὐρίσκονται αἱ ἀναγκαῖαι σημειώσεις εἰς τὸ κατάστιχόν μου, σκεπασμένον μετὰ δέρμα κόκκινον.

Παρακαλῶ τὸν φίλον μου, κύριον Φραγκίσκον Θυρότον, προφέσσορα εἰς τὸ βασιλικὸν σχολεῖον τῆς Γαλλίας, νὰ ἀποδώσῃ μετὰ τὴν τελευτὴν μου εἰς τὴν βασιλικὴν βιβλιοθήκην ὅσα βιβλία εὐρεθῶσιν εἰς ἐμέ ἀνήκοντα εἰς αὐτήν, τῶν ὁποίων θέλει εὐρεῖν σημείωσιν χωριστὴν μετὰ τὸν κατάλογον τῆς ἰδίας μου βιβλιοθήκης· ἔτι νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ λάβῃ ἀπὸ τὴν κυβέρνησιν ὅ,τι μένει ἀκόμη νὰ ἐκδοθῇ ἀπὸ τὸ μέγα σύνταγμα τῆς περιγραφῆς τῆς Αἰγύπτου, τῆς ὁποίας ἐν σῶμα μ' ἐχάρισεν ὁ βασιλεὺς, διότι συνήργησα εἰς τὴν μετάφρασιν τοῦ Στράβωνος.

Ὅσα χαρτῖα εὐρεθῶσιν εἰς δέσμας ἢ τυλίγματα

1 γ'.

χωριστὰ, ἢ κλεισμένα εἰς χάρτινα κουτῖα, μετ' ἐπιγραφῆν, χαρτῖα διὰ καύσιμον, θέλω νὰ καυθῶσιν ὅλα.

Εὐθὺς μετὰ τὴν τελευτὴν μου ὁ εἰρημένος κύριος Φραγκίσκος Θυρότος θέλει ἐμποδίσειν τὴν τύπωσιν τῶν συγγραμμάτων μου, μετ' ἄδειαν νὰ συνεχισθῇ μετέπειτα.

Δίδω καὶ χαρίζω εἰς τὴν κυρίαν Ἄνναν, χήραν Douber, ἣτις μετ' ὑπηρετεῖ, τὰ ὀδόνια, ἐνδύματα, φορέματα, καθέκλας, τραπέζια, λογιστήρια, καὶ μαγειρικὰ σκευὴ μου, καὶ φράγκα ἑκατὸν μίαν φοράν πληρωμένα· καὶ περὶ πλέον θέλω νὰ τῆς δοθῇ χάρισμα ἀνάλογον ὅσων κόπων προξενήσῃ εἰς αὐτὴν ἡ τελευταία μου ἀρρώστια, τοῦ ὁποίου τὴν ποσότητα ἀφίνω εἰς τὴν κρίσιν τοῦ φίλου μου, κυρίου Φραγκίσκου Θυρότου.

Δίδω καὶ χαρίζω ὅ,τι ἔχω τώρα καὶ ὅ,τι εὐρεθῶ νὰ ἔχω εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου μου, εἰς κινητὰ καὶ ἀκίνητα κτήματα, περιεχομένης εἰς αὐτὰ δηλαδὴ τῆς βιβλιοθήκης μου, καὶ ὄλων μου τῶν συγγραμμάτων, εἰς τοὺς κυρίους Ἰωάννην Βλαστὸν καὶ Ἰάκωβον Ῥώταν, πραγματευτὰς κατοικοῦντας εἰς Τεργέστην, καὶ τὸν κύριον Ἀλέξανδρον Κοντόσταυλον, πραγματευτὴν κατοικοῦντα εἰς Λόνδραν· τοὺς ὁποίους καταστένω κληρονόμους μου καθολικοὺς καὶ ἰδιοκτήτορας τῶν ὑπαρχόντων μου, νὰ τὰ ἀπολαύσωσι μετὰ τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου μου, πληρόνοντες μόνον τὸ ἄνω εἰρημένον δῶρον, καὶ τὰ λοιπὰ μικρὰ μου χρέη. Ἐὰν ἀπὸ τοὺς καθολικοὺς τούτους κληρονόμους μου προαποθάνῃ τις, θέλω ὅτι τὸ μέρος του νὰ ἀνήκῃ εἰς τοὺς λοιπούς.

Διορίζω τῆς παρούσης διαθήκης μου ἐκτελεστὴν τὸν εἰρημένον κύριον Φραγκίσκον Θυρότον, καὶ δίδω εἰς αὐτὸν τὴν ἐξουσίαν νὰ ἐγχειρισθῇ ὅλα μου τὰ ὑπάρχοντα.

Πᾶσα ἄλλη διαθήκη μου γραμμένη πρὸ τῆς παρούσης μου μένει ἄκυρος.

Ἡ παροῦσα ἐγράφη διπλῆ εἰς Γαλλικὴν καὶ Γραικικὴν γλῶσσαν, ἐν Παρισίοις, εἰς τὴν κατοικίαν μου, Rue de Madame, N. 15, μηνὸς Μαΐου τρίτη, ἔτους χιλίου ὀκτακοσίου εἰκοστοῦ πέμπτου.

Ὑπογ. ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΚΟΡΑΗΣ.

Αὕτη εἶναι ἡ διαθήκη, ἡ εὐρεθεῖσα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ μακαρίτου Κοραῆ εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ προαποθανόντος κυρίου Φραγκίσκου Θυρότου.

Εἰς δὲ τοὺς κυρίους Βλαστὸν, Ῥώταν, καὶ Κοντόσταυλον διέταξε τὰ ἐπόμενα.—

Κύριοι Ἰωάννη Βλαστὲ, Ἰάκωβε Ῥώτα, καὶ Ἀλέξανδρε Κοντόσταυλε,

Εὐθὺς ἀποῦ λάβετε τὴν εἶδησιν τῆς τελευτῆς μου, παρακαλῶ νὰ ἔλθῃ εἰς ἀπὸ σᾶς, ἢ νὰ πέμψετε ἄνθρωπον τινὰ πιστὸν, νὰ παραλάβῃ ἀπὸ τὸν κύριον François Thurot, professeur au college royal de France, κατὰ τὴν εἰς χεῖρας αὐτοῦ εὐρισκομένην Γραικογαλλιστὶ γραμμένην διαθήκην μου, ὅλα μου τὰ ὑπάρχοντα.

Αὐτὰ περιέχονται εἰς τὴν βιβλιοθήκην μου, εἰς τὰς διαφόρων συγγραμμάτων ἐκδόσεις μου, εἰς φύλλα, ἢ ῥαμμένων, εὐρισκομένων εἰς κατοικίαν μου, εἰς βιβλιοπώλας, καὶ τὰ πλειότερα εἰς μαγαζίον χωριστὸν, καὶ μέρος τὶ ἔξω τῶν Παρισίων, καὶ εἰς ὅ,τι ἄλλο μου κτῆμα εὐρεθῆ τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου μου.

Οἱ δι' ἐμὲ πωλοῦντες βιβλιοπῶλαι εἶναι οἱ κύριοι Firmin Didot père et fils, καὶ ὁ κύριος Allais.

Τοῦ μαγαζίου τὸ κλειδίον εὐρίσκεται εἰς χεῖρας τοῦ κυρίου Φιλίππου Φουρναράκη, ἀπὸ τὸν ὁποῖον θέλετε παραλάβειν ὅσα εὐρίσκονται εἰς αὐτὸ σώματα βιβλίων τῆς ἐκδόσεώς μου εἰς φύλλα, κατὰ τὴν εὐρισκομένην εἰς τὴν κατοικίαν μου ἰδιόχειρον τοῦ εἰρημένου Φιλίππου Φουρναράκη σημειώσιν. Ἐξαιροῦνται ἀπὸ αὐτὰ ὅσα σώματα εὐρεθῶσι φέροντα εἰς τὴν κεφαλὴν τυπωμένον τὸ ὄνομα τῶν ἀδελφῶν Ζωσιμάδων, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ παραδοθῶσιν εἰς αὐτούς, καὶ οἱ Χαρακτήρες τοῦ Θεοφράστου Ἑλληνιστὶ καὶ Γαλλιστὶ, οἱ ὁποῖοι πρέπει νὰ παραδοθῶσιν εἰς τὸν κύριον Θωμᾶν Σπασιολόκην.

Λί ἔξω τῶν Παρισίων σκορπισμένα ἐκδόσεις μου εὐρίσκονται εἰς χεῖρας τῶν ἐξῆς:

Εἰς τὸν ἐν Λονδρᾷ κύριον Ἀλέξανδρον Κοντόσταυλον, εἰς τοὺς ἐν Βιέννῃ Αὐστρίας κυρίους Ἀδελφοὺς Ῥαλλη, εἰς τὸν ἐν Μασσαλίᾳ κύριον Θεόδωρον Πρασάκην, εἰς τὸν ἐν Τεργέστη κύριον Παντολέοντα Μαυρογορδάτον, εἰς τὸν ἐν Βυζαντίῳ κύριον Στέφανον Ῥαλλη, εἰς τὸν ἐν Ἰασίῳ κύριον Πασχάλιον Βασιλείου.

Ἀπὸ τοὺς ὁποίους μεταφέρονται ἀπὸ τῆς σήμερον εἰς ἑσᾶς τοὺς τρεῖς, διὰ νὰ φροντίζετε τὴν πώλησιν αὐτῶν καὶ συναγωγὴν τῶν χρημάτων, διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐν Χίῳ Γυμνασίου, καὶ νὰ τὰ παραδώσετε μετὰ τὸν θάνατόν μου, καὶ αὐτὰ καὶ ὅλα μου τὰ ἐδῶ εὐρισκόμενα λοιπὰ κτήματα εἰς τὸ εἰρημένον Γυμνάσιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀφέθησαν ἀπὸ τῆς πρώτης Ἀπριλίου 1816, καὶ ἀφίονται πάλιν τὴν σήμερον 3 Μαΐου 1825, κληρονομία μὲ τὰς ἐξῆς συνθήκας:

1. Τὸ Γυμνάσιον νὰ πληρώσῃ εἰς ἑσᾶς τοὺς τρεῖς καὶ τοὺς λοιποὺς, ὅσοι ἐσυμφωνήσετε ἀπὸ τῆς πρώτης Ἰανουαρίου τοῦ παρόντος 1825 ἔτους νὰ μὲ στέλλετε ἐτήσιον συνεισφοράν, ὅσα ἕως τῆς τελευτῆς μου εὐρεθῆτε στείλαντες εἰς ἐμὲ.

2. Τὸ αὐτὸ Γυμνάσιον νὰ δίδῃ μετὰ τὴν τελευτὴν μου εἰς τὸν ἐν Σμύρῃ ἀδελφόν μου, Ἀνδρέαν Κοραῆν, φράγκα κατ' ἔτος χίλια (1000), μέχρι τῆς τελευτῆς

του· χωρὶς ἄλλην ἀναζήτησιν ἢ ἀνάκρουσιν ὁποιανδήποτε ἐκ μέρους τοῦ ἀδελφοῦ μου.

3. Τὸ αὐτὸ Γυμνάσιον νὰ δίδῃ μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ ἀδελφοῦ μου εἰς τὴν γυναῖκά του καὶ νύμφην μου φράγκα κατ' ἔτος πεντακόσια (500) μέχρι τῆς τελευτῆς αὐτῆς*.

Ἴσον τοῦ παρόντος μετὰ τὸν θάνατόν μου παρακαλῶ νὰ στείλετε εἰς τὸν ἀδελφόν μου, παρὰ τὸν ὁποῖον συγγενῆ γνήσιον ἄλλον κἀνενα δὲν ἔχω.

Πολλὰ τὰ ἔτη σας!

Ἐν Παρισίοις, 3 Μαΐου, 1825.

Ἵπογ. ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΚΟΡΑΗΣ.

ΑΓΓΛΑΜΕΡΙΚΑΝΟΥ ΓΝΩΜΗ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΥΣ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ.

ΑΔΥΝΑΤΟΝ νὰ πλησιάσῃς ἐξ ὁποιοῦδήποτε μέρους εἰς τὴν νῆσον τῆς Μεγάλῃς Βρετανίας, χωρὶς ἀπὸ μακρὰν νὰ κατανοήσῃς, ὅτι προσέρχεται εἰς χώραν μεγαλέμπορον. Ἐὰν ἐμβῆς εἰς τὸν Ἴρλανδικὸν πορθμὸν, εὐρίσκεις αὐτὸν σκεπασμένον ἀπὸ καράβια παραπλοϊκά, ἀτμακίνητα, ἐμπορικὰ ὑπερήφανα, καὶ ταχύπλοα λαμπρά. Ἐὰν διευθύνῃσαι πρὸς τὸν λιμένα τοῦ Πλυμούθου, βλέπεις ὡσαύτως τὸ πέλαγος κατάλευκον ἀπὸ εὐδαιμον καὶ πολυάσχολον ἐμπόριον, τὸν δὲ λιμένα βαστάζοντα ἐπὶ τοῦ κόλπου αὐτοῦ πολλὰ τοῦ βασιλικοῦ ναυτικοῦ γενναῖα πλοῖα. Ἡ προχωρεῖς κατὰ τὸν Ἀγγλικὸν Πορθμὸν; τὰ ὕδατα βρῦν πανταχοῦ ἀπὸ ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις, τὰς μεγαλητέρας καὶ πλουσιωτέρας. Ἐμβαινεις, τέλος, εἰς τὸν Τάμεσιν, καὶ ἀναβιβάζῃσαι ὑπὸ τῆς πλημμύρας πρὸς τὸ μέγα ἐμπορεῖον τοῦ κόσμου· ἐκπλήττεσαι τότε βλέπων ὁποῖοι στόλοι καραβίων φθάνουν καὶ ἀναχωροῦν· ἐτι δὲ μᾶλλον, ὅταν διὰ πολλὰ μίλια κάτω τοῦ Λονδίνου εὐρίσκεισαι ἠναγκασμένος νὰ διαπερνᾷς ἀναμέσον εἰς πυκνὰ δάση καταρτίων. Χίλια τοιαῦτα ἀποδείξεις τοῦ πλοῦτου καὶ κράτους τῆς Μεγάλῃς Βρετανίας διεγείρουν τὸν θαυμασμόν σου, καὶ πρὶν ἀκόμη πατήσῃς ἐπάνω εἰς τοὺς αἰγιαλοὺς τῆς ἐνῶ δὲ περιέρχῃσαι τὴν νῆσον, εἶναι τῶν ἀδυνάτων νὰ μὴν αἰσθανθῆς, ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ πλουσιωτάτη ἐπὶ γῆς χώρα.

Ἄς ὑποθέσωμεν λοιπὸν, ὅτι κατευοδαῦσαι εἰς Λισέρπαλον. Φυσικὰ λαμβάνεις τὴν πρώτην εὐκαιρίαν νὰ ἴδῃς πᾶν ὅ,τι περιέχει ἀξιοθέατον ἢ εὐδαίμων αὕτη πόλις. Κυττάξεις τὰς δημοσίους οἰκοδομὰς, — τὰς μακρὰς σειρὰς ὑψηλῶν ἀποθηκῶν, — τοὺς παμμεγέθεις σωρὸς βαμβακίων καὶ ἄλλων πραγματειῶν, τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐκφαρτωθέντων· καὶ, πρὸ πάντων, τοὺς τεχνητοὺς ναυστάθμους, σχεδὸν ἀρκετὰ εὐρυχώρους διὰ παλυπληθῆς ναυτικόν, γέμαντας δὲ ἀπὸ ἐμπορικὰ καὶ

* Σημειώσιον ὅτι ἡ νύμφη τοῦ Κοραῆ ζῆ, ἀλλὰ δὲν λαμβάνει οὔτε 500 λεπτά! Τὸ ἴσον κἀν τῆς διαθήκης δὲν ἐστάθη ποτὲ πρὸς τὴν σεβασμίαν ταύτην συγγενῆ τοῦ μακαρίτου! Τίς πταίει;

ταχύπλοα, ὡς νὰ ἦτο συγκεντρωμένον ἐκεῖ ὅλον τὸ ἐμπόριον τοῦ βασιλείου. Ὅλα ταῦτα θεωρήσας μὲ βλέμμα ταχύ, τολμῶ νὰ εἶπω ὅτι θέλεις λαβεῖν ὑψηλοτέραν ἰδέαν τῆς πλουσιότητος τοῦ τόπου, καὶ τῆς ἐκτάσεως τοῦ ἐμπορίου του, παρὰ τὴν ὁποίαν σ' ἔδωκε ποτὲ ὁποιαδήποτε περιγραφή. Πρὸς δὲ τούτοις, αἱ καθημέραν φθάνουσαι ποσότητες πραγματειῶν διὰ τοῦ ἀπὸ Λισερπάλου εἰς Μαγχεστρίαν σιδηροῦ δρόμου, νὰ ἐπιβιβασθῶσι διὰ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας καὶ ἄλλας ξένας ἀγοράς, θέλουν εἶσθαι ἀσυγκρίτως πολυαριθμότεραι παρ' ὅσον ποτὲ ἀρχήτερα ἐστοχάσθης.

Στέκεις ἐπομένως εἰς τὴν Μαγχεστρίαν; Ἰδὲ πόσαι χιλιάδες πάλαι βαμβακίου μετακομίζονται καθ' ἑκάστην εἰς τὴν μεγάλην αὐτὴν ἀγορὰν, ἀναλισκόμεναι σχεδὸν εὐθὺς ὅταν φθάσωσιν εἰς τοὺς μύλους· διαπέρασε τινὰ τῶν μεγαλητέρων ἐργοστασιῶν, —κύτταξε τὰς πολυστέγους ἀποθήκας, σταδιαίους σχεδὸν τὸ μῆκος, —στοχάσου πόσα φορτία στοιβάζονται καὶ ἀποστέλλονται καθ' ἑβδομάδα, καὶ πόσα στηρλινῶν ἑκατομμύρια ἀξίζουν τὰ κτίρια καὶ αἱ παντοειδεῖς μηχαναί· μετόβα ἔπειτα εἰς Λήδς, ἀπὸ Λήδς εἰς Σεφφείλδαν, ἐκεῖθεν εἰς Βιρμιγγαμίαν, καὶ οὕτω καθέξῃς ἀπὸ μίαν εἰς ἄλλην χειροτεχνικὴν πόλιν, ἐπιμελῶς ἐρευνῶν καὶ παρατηρῶν, καὶ θέλει τῶντι εἶσθαι παράδοξον, εἰ δὲν εἶπης, «Τὸ ἤμισυ δὲν μὲ ἐλέχθη!»

Ἄλλ' εἰς θέλεις σωστὰ νὰ ἐκτιμήσῃς τὸν ὑπέρογκον πλοῦτον καὶ τοὺς πόρους τῆς Ἀγγλίας, μὴ λείψῃς νὰ περιεργασθῆς πόσον παμπληθῆ τὰ γινόμενα ἐπὶ τῶν πολυαρίθμων διωρῶν καὶ μεγάλων δρόμων τοῦ βασιλείου. Πρέπει δὲ καὶ νὰ θεωρήσῃς τὰ γεννήματα καὶ τὰς βοσκὰς, τὰ ποίμνια καὶ τὰς ἀγέλας, ὅποσα ὁ κόσμος δὲν δύναται πούποτε νὰ παραστήσῃ ἐπ' ἴσης ἐκτάσεως γῆς. Ἀφοῦ δὲ κόμης ὄλα ταῦτα, καὶ ρίψῃς ἐν βλέμμα εἰς τὰ ὑπερήφανα παλάτια καὶ τὰ ἐκτεταμένα ὑποστατικά τῶν εὐγενῶν, καὶ στοχασθῆς τὰς ἀποθήκας, καὶ ὀπλοθήκας, καὶ τὰ νεώρια τοῦ βασιλείου, κατολαβε, ἂν ἐμπορῆς, πόσον πρέπει νὰ ἦναι τὸ σύνολον τοῦ πλοῦτου καὶ τὸ σύνολον τῆς δυνάμεως τοιοῦτου τόπου.

Ἄλλὰ δὲν ἀμίλησα εἰσέτι περὶ τῆς μητροπόλεως, τῆς καρδίας τοῦ βασιλείου, τῆς ὁποίας ὁ παλμὸς πληροῖ πᾶσαν μεγάλην ἀρτηρίαν, καὶ ἀποστέλλει ζωὴν καὶ υἰεῖαν εἰς ὄλα τὰ ἄκρα τοῦ πολιτικοῦ σώματος. Πρέπει νὰ ἴδῃς τὸ Λονδῖνον, εἰ δὲ μὴ, ὄλαι σου αἱ ἰδέαι περὶ τοῦ πλοῦτου καὶ μεγέθους τῆς Βρετανικῆς αὐτοκρατορίας θέλουν εἶσθαι ὑποδεέσταται. Τὸ Λονδῖνον! τὰ παλάτια, τὰς ἐκκλησίας του, τὸ ταχυδρομεῖον, τὸ τελώνιον, τὸ χρηματιστήριον, τὴν Τραπεζαν τῆς Ἀγγλίας, τὸ χεὸς τῶν πολυτελεῶν καὶ μεγαλοπρεπῶν οἰκοδομῶν, δημοσίων τε καὶ μερικῶν· τὰς γεφύρας, τὰς ἀποθήκας, τοὺς ναυστάθμους, τὸ ἐμπόριον, τὰς πραγματείας, τὰς στολὰς, τοὺς εὐγενεῖς, τοὺς τραπεζίτας, τὰς χιλιάδας τῶν μεγαλοφρόνων καὶ βαθυπλούτων ἐμπόρων! ἀλλ' ἀρκεῖ. Ὑπῆρξαν εἰς τὸν κόσμον πόλεις πολυαν-

θρωπότεραι τοῦ Λονδῖνου· ἀλλ' αὐτὴ εἶναι ἀσυγκρίτως πλουσιωτέρα ὁποιασδήποτε ἄλλης, εἴτε ἀρχαίας, εἴτε νεωτέρας. Μόλις ἤθελεν εἶσθαι ὑπερβολὴ νὰ εἶπῃ τις, ὅτι ἔχει τὰ μέσα ν' ἀγοράσῃ δέκα τῶν μεγαλητέρων μητροπόλεων τῆς Εὐρώπης, εἰς δικαίαν τιμὴν. Ποῖος ἔχει ν' ἀρνηθῆ, ὅτι τὸ Λονδῖνον εἶναι τὴν στιγμὴν ταύτην τὸ μέγα χρηματιστικὸν κατ' ἄσθημα τοῦ κόσμου, καὶ δύναται καιρίως νὰ βλάψῃ πᾶν νομισματικὸν σύστημα παντὸς ὑπ' οὐρανὸν ἔθνους, σχεδὸν κατ' ἀρίσκειαν;

Τί ἄλλο παρὰ Βρετανικὸς χρυσὸς ἐνίσχυσε τὴν Ἰσπανίαν καὶ Γερμανίαν, καὶ ἄλλας Εὐρωπαϊκὰς δυνάμεις, ν' ἀνδῆξωσιν εἰς τὴν ὄρμην τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως, νὰ διατηρῶσι τὰ πολυπληθῆ ἐκεῖνα στρατεύματα, καὶ νὰ βαστάσωσι τὸν ἀγῶνα μὲ τὸν μέγιστον δορικτήτορα τῶν νεωτέρων χρόνων διὰ σχεδὸν εἴκοσι ἔτη, ἕως οὗ ὁ τῆς τελευταίας μάχης ἀνεμοστρόβιλος ἀφήρπασεν αὐτὸν, καὶ σκόπελος τοῦ εὐρυχώρου ὠκεανοῦ τὸν ὑπεδέχθη πρὸς φύλαξιν ἀσφαλῆ; Ποῖον ἄλλο ἔθνος ἠμπόρεσε ποτὲ νὰ ναυπηγήσῃ καὶ νὰ διατηρῆ εἰς ὑπηρεσίαν χίλια πλοῖα πολεμικά, ὡς ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα θρισμβευτικῶς πανταχοῦ ἐθαλασσοκράτουν, καὶ, τρόπον τινὰ, ἐπολιόρκουν ὅλην τὴν Εὐρωπαϊκὴν ἡπειρον διὰ δέκα ἔτη;

Φαίνεται ἀπὸ αὐθεντικὰς πηγὰς, ὅτι κατὰ τὸν πόλεμον τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως, ὅστις ἐξέσπασε τὸ 1793, καὶ διήρκεσε μέχρι τοῦ 1802, ἡ Μεγαλὴ Βρετανία ἐδάπανησε 464 ἑκατομμύρια λιτρῶν στηρλινῶν. Ὁ κατὰ τοῦ Βοναπόρτου πόλεμος ἤρχισε τὸ 1803, ἐτελείωσε δὲ τὸ 1815. Κατὰ τὸ διάστημα τῶν δώδεκα ἐκείνων ἀσωτείας καὶ σφαγῆς χρόνων, ἐξώδευσε τὴν ἄπειρον ποσότητα 1159 ἑκατομμυρίων!! —ἐκ τῶν ὁποίων 771 ἑκατομμύρια ἐπορίσθησαν ἐκ φόρων. Naί, ἐπτακόσια ἐβδομήκοντα ἑν ἑκατομμύρια λιτρῶν στηρλινῶν, ἡγουν περίπου 3759 ἑκατομμύρια διστήλων, ἐπληρώθησαν εἰς τὸ ταμεῖον ὑπὸ τοῦ λαοῦ εἰς δώδεκα ἔτη! —τουτέστι περίπου 312,000,000 διστήλων κατ' ἔτος, ἢ ὑπὲρ τὰς 800,000 διστήλων καθ' ἡμέραν!! Ὅθεν ἡ δαπάνη τῆς Μεγάλης Βρετανίας ἐπὶ τῶν πολέμων τούτων εἰς διάστημα 20 ἐτῶν ἀνέβη εἰς 1623 ἑκατομμύρια λιτρῶν στηρλινῶν, ἢ 8000 ἑκατομμύρια διστήλων. Ἐστάθη ποτὲ κἀνὲν ἄλλο ἔθνος ἀπὸ κτίσεως κόσμου, τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ συνεισφέρῃ ἐν τριτημῶριον τῆς ποσότητος ταύτης χωρὶς παντελῆ χρεωκοπίαν καὶ ὀλεθρον; Πρέπει δὲ νὰ σημειωθῆ, καὶ ὅτι ἐννέα δεκατημόρια τῆς ἀκατανοήτου ταύτης ποσότητος ἐχάθησαν οὔτω πρὸς τὸ ἔθνος, ὡς καὶ νὰ εἶχαν ριφθῆν εἰς τὸν Ἀτλαντικόν· καὶ ὁμως εἶναι ἀναρίθμητοι οἱ μένοντες θησαυροὶ του. Ἀληθεύει μὲν ὅτι τὸ ἔθνικόν χρέος τῆς Ἀγγλίας εἶναι ὑπέρογκον, ἀπὸ ὀκτακόσια ἕως ἐννεακόσια ἑκατομμύρια στηρλινῶν, ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ ὁποίου πολλοὶ πολλὰκις ἐπρόλεξαν, ὅτι κἀνένα καιρὸν πρέπει ἐξ ἀνάγκης νὰ καταβυθισθῆ εἰς ἀπώλειαν. Ἄλλ' εἰς ποῖον χρεωστῆ τὸ χρέος τοῦτο; εἰς τὴν Γαλλίαν; εἰς τὴν Ῥωσσίαν; εἰς τὰς Ἡνω-

μένας Πολιτείας;—Ὅχι· ἀλλ' εἰς τὸν ἑαυτὸν τῆς τουτέστιν, εἰς τὸν ἴδιον αὐτῆς λαόν. Οὐδὲν δίστηλον χρεωστεῖται εἰς ξένον ἔθνος.

Τοσαῦτα πλοῦτη ἐπεσώρευσεν ἔθνος ποτὲ πτωχὸν διὰ τῆς γεωργίας, τῶν χειροτεχνημάτων, καὶ τοῦ ἐμπορίου του.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚ ΤΟΥ ΜΑΝΘΑΝΕΙΝ
ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΣΕΩΣ.

Το μανθάνειν εἶναι μὲν εἰς πᾶσαν περίοδον τῆς ζωῆς ἐν ἀπὸ τῶ πλεόν εὐάρεστα ἐνασχολήματα τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος· ἀλλ' ἐξαιρέτως κατὰ τὴν νεαρὰν ἡλικίαν. Τότε τὰ πάντα ἔχουν τὸ φέλητρον τῆς πρωτοφανείας· ἡ περιέργεια καὶ ἡ φαντασία στέκου ἐξυπνοί· καὶ ἡ καρδία εὐφραίνεται μὲ τὰς ἐλπίδας δόξης καὶ ὠφελείας εἰς τὸ μέλλον. Ἀκόμη καὶ οἱ τῆς παιδείας κατώτεροι κλάδοι, οἱ πρὸς καλλωπισμὸν συντείνοντες, ἠδύνουν πάντοτε τοὺς νέους. Αὐτοὶ πρέπου εἰς πάντα καλῶς ἀνατετραμμένον· κοσμοῦν, ἀν καὶ δὲν σεμνύνωσι, τὴν ἀνθρωπότητα· καὶ, τὸ κυριώτερον, κομψῶς ἐνασχολοῦντες τῆς ἀδείας καὶ ἀνεσεως τὴν ὠραν, ἱκανοποιοῦν ἡμᾶς νὰ συνεισφέρωμεν εἰς τὴν ἀθωότητα καὶ καθαρότητα τοῦ οἰκιακοῦ βίου.

Ἄλλ' εἰς τὰς μελέτας τῶν ὑψηλοτέρων μαθημάτων, —εἰς τὰς ὥρας ὅποταν οἱ νέοι βαθμηδὸν ἀρχίζωσι τὴν σπουδὴν τῶν νόμων τῆς φύσεως, καὶ τῶν δυνάμεων τοῦ ἀνθρωπίνου νοός, ἢ τῶν μεγαλοπρεπῶν ἀποκαλύψεων τοῦ Εὐαγγελίου, ὑπάρχει ἀνωτέρα τις ἡδονή. Τὸ νέφος, τὸ ὁποῖον κατὰ τοὺς νηπιακοὺς αὐτῶν χρόνους ἐκάλυπτε τὴν φύσιν, ἀρχίζει βαθμηδὸν νὰ διαλύεται· ὁ κόσμος μὲ ὅλα τὰ θαυμάσιά του ἀνοίγεται εἰς τοὺς ὀφθαλμούς των· αἱ τῆς προσοχῆς καὶ παρατηρήσεως δυνάμεις αὐτῶν ἐκτείνονται ἀναλόγως τοῦ προκειμένου θεάματος· καὶ βλέποντες, κατὰ πρῶτον, τοῦ σύμπαντος τὴν ἀπειρίαν, καὶ σημειοῦντες τὴν μεγαλοπρεπῆ ἀπλότητα τῶν νόμων, διὰ τῶν ὁποίων λαμβάνουν τέλος αἱ ἐνέργειαι του, αἰσθάνονται ὡς νὰ ἠγέρθησαν εἰς ἀνώτερον ὑπάρξεως εἶδος, καὶ νὰ ἐγιναν, τρόπον τινά, οἰκειότεροι τοῦ Αὐτουργοῦ τῆς Φύσεως.

Ὅθεν ἡ περίοδος αὕτη, μᾶλλον παρ' ὅλας τὰς λοιπὰς, προσδιορίζει τὰς ἐλπίδας ἢ τοὺς φόβους ἡμῶν περὶ τῆς μελλούσης τύχης τῶν νέων. Διόλου νὰ μὴ εὐφραίνεται τις εἰς τοιαύτας ἐνασχολήσεις· ἀπροσέκτως ν' ἀκροάζεται τὴν φωνὴν, ἣτις μεταδίδει τοιαύτην μεγαλοπρεπῆ διδασκαλίαν· νὰ βλέπῃ σηκονόμενον τὸν πέπλον, ὅστις ἐκρυπτε τὰς βουλὰς τῆς Θεότητος, καὶ νὰ μὴ δείχνῃ αἰσθησιν κάμμίαν διὰ τοιαύτην ἀνακάλυψιν, εἶναι συμπτώματα πνεύματος ἀσθενοῦς καὶ ναρκωμένου, —πνεύματος ἀναξίου τῶν πλεονεκτημάτων ὅσα χαίρεται, καὶ καλοῦ μόνον διὰ τὴν ταπεινότητα σαρκικῶν καὶ ἀγενῶν εὐχαριστήσεων. Περὶ ἐκείνων, ἐξ ἐναντίας, ὅσους ἡ φιλομάθεια διακρίνει, — ὅσοι μετὰ ζήλου διατρέχουν τὸ εἰς αὐτοὺς ἀνεωγμένον στάδιον, προμηνύομεν τὰ ἐντιμότερα. Ὁ χαρακτήρ

οὗτος εἶναι ἴδιος τῆς νεολαίας· ὅθεν καὶ μᾶς ἐμπνέει ἐλπίδας χρηστὰς περὶ τῆς ἀνδρικῆς αὐτῶν ἡλικίας. Προβλέπομεν τοῦλάχιστον δι' αὐτοὺς βίον ἐναρέτου καὶ καθαρᾶς ἀπολαύσεως, καὶ τρέφομεν ἀσμένως τὴν ἐλπίδα ὅτι θέλουν ποτὲ ἀναδειχθῆν ὄχι ὀλίγον ὠφελίμοι καὶ περίβλεπτοι.

Δεύτερον, αἱ γνώσεις φέρουν ὄχι μόνον εἰς εὐδαιμονίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς τιμὴν. Περὶ τῆς σοφίας λέγει ὁ Σολομών, 'Μακρότης ἡμερῶν εἶναι εἰς τὴν δεξιὰν αὐτῆς, εἰς δὲ τὴν ἀριστερὰν αὐτῆς πλοῦτος καὶ δόξα!' Ἐντιμον εἶναι νὰ ὑπερέχη τις ἀκόμη καὶ εἰς τὰς πλεόν οὐτιδανὰς γνώσεις, καὶ εἰς ἐκείνας, αἵτινες δὲν χρησιμεύουν πλὴν εἰς προσωρινὴν διασκέδασιν. Ἐντιμότερον νὰ ὑπερέχη εἰς τοὺς διαφοροὺς τῆς ἐπιστήμης κλάδους, τοὺς συνδεδεμένους μὲ τὰ ἐλευθέρια τοῦ βίου ἐπαγγέλματα, καὶ τοὺς τόσο συντείνοντας εἰς τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ εὐζωίαν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ σοφία καθιστάνει καὶ τὸν ἀφανέστατον εὐπόληπτον καὶ περιφανῆ· ἀνοίγει εἰς τὴν δικαίαν τῶν νέων φιλοτιμίαν τινὰς τῶν ἐπισημοτέρων θέσεων· καὶ ὑψωθέντας ἐκεῖ τοὺς εὐφραίνει ἐτι μᾶλλον ἢ σκέψις, ὅτι, σὺν Θεῷ, εἰς μόνην τὴν ἐπιμέλειαν αὐτῶν εἶναι ὑπόχρεοι. Ἀλλὰ νὰ ὑπερέχη τις εἰς τὰς ὑψηλοτέρας γνώσεις, — νὰ διαπρέπη εἰς τὰ μαθήματα, ὅσα ἔστησαν τὴν προσοχὴν, καὶ ἐξήντησαν τὰς δυνάμεις τῶν σοφῶν εἰς πάντα πρότερον αἰῶνα, — εἶναι, ἴσως, ἀπ' ὅλας τὰς ἀξιοτήτας τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος ἢ πλεόν ἐντιμος καὶ εὐχάριστος.

Ὅταν κυττάζωμεν εἰς τὰ ὀπισθεν ἐπὶ τοὺς μεγάλους ἀνδρας, οἵτινες προηγήθησαν ἡμῶν εἰς πᾶν μέρος εὐκλείας, αἰσθανόμεθα τὸν ὀφθαλμὸν μας ν' ἀποφεύγῃ τὸ στάδιον τοῦ πολέμου καὶ τῆς φιλοδοξίας, καὶ ἀκουσίως πῶς νὰ προσηλόνεται εἰς τοὺς ὅσοι ἐφάνερωσαν τὰς μεγάλας ἀληθείας τῆς θρησκείας, ἠρεύνησαν τοὺς νόμους τῆς κοινωνικῆς εὐζωίας, ἢ ἐξέτειναν τὴν σφαῖραν τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων. Αὐταὶ εἶναι τιμαὶ, τὰς ὁποίας γνωρίζομεν ὅτι ἐκέρδησαν χωρὶς ἐγκλημα, ἐχόρησαν δὲ χωρὶς ἐλεγχον συνειδότος. Εἶναι τιμαὶ ἀθάνατοι, — κλέος περιχύνουσαι εἰς τὴν ταπεινοτάτην κεφαλὴν, — τιμαὶ, αἵτινες καθ' ὅλους τοὺς ἐπερχομένους αἰῶνας θέλουν εἶσθαι τὰ εὐγενέστερα κέντρα εἰς τοὺς νέους ἅπαντας, ὅσοι ἐμβαίνουν εἰς τὸ στάδιον τῆς ἐναρέτου φήμης.

Αἱ τῆς φύσεως καὶ τῆς ἀποκαλύψεως βίβλοι ἐπίσης ὑψοῦν τὰς ἰδέας ἡμῶν, καὶ διεγείρουν τὴν εὐσέβειαν μας· ἀμοιβαίως διασαφηνίζουν ἀλλήλας· ἐπίσης εἶναι ἀξίαι τῆς προσοχῆς μας, καθότι ἀμφοτέραι ἐγράφησαν ἀπὸ τὸν δάκτυλον ἐνός, αἰωνίου, ἀκατανοήτου Θεοῦ.

Ὁ ΒΑΚΩΝ ἐνόμιζεν ὅτι ἐγεννήθη πρὸς χρῆσιν τῶν ἀνθρώπων· εἰς μίαν δὲ τῶν ἐπιστολῶν αὐτοῦ πρὸς τὸν πατέρα Φυλγέντιον καλεῖ ἑαυτὸν 'ὑπηρετὴν τῶν μεταγενεστέρων.'

Η ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑ ΤΟΥ ΡΟΒΕΡΤΟΥ ΝΟΞ.

Συνέχεια ἀπὸ Σελ. 184, Τόμ. Β΄.

ΑΦΟΥ παρήλθαν τέσσαρα ἔτη αἰχμαλωσίας, ἀνεφάνησαν ἐλπίδες δυναταὶ περὶ τῆς ἐλευθερώσεως τοῦ Ροβέρτου. Ἄγγλος κυβερνήτης εὗρηκε τρόπον νὰ πέμψῃ γράμμα πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Κάνδης, ὑπὲρ τῶν αἰχμαλώτων· συγχρόνως δὲ καὶ πρέσβυς Ὀλλανδὸς ἀπὸ τὴν Κόλομβον ἐμεσίτευσεν ὑπὲρ αὐτῶν. Ὁ Νόξ καὶ οἱ συναιχμαλώτοι ἐλαβαν διαταγὰς νὰ ἀναβῶσιν εἰς τὴν μητρόπολιν, (ἐπρώτενε δὲ τότε ἡ Νιλλεμβία), ὅπου καὶ πρώτην φορὰν ἐνταμύθησαν μὲ τὸ πλήρωμα τοῦ προειρημένου ναυαγήσαντος πλοίου. Ὁλοὶ ὁμοῦ ἦσαν εἰκοσιεπτὰ Ἄγγλοι. Μετ' ὀλίγας δ' ἡμέρας ἐπροσκαλέσθησαν εἰς τὴν αὐλὴν, καὶ εἰδοποιήθησαν ἀπὸ τινος εὐγενεῖς, ὅτι ἡ αὐτοῦ μεγαλειότης ἤθελε νὰ τοὺς χαρίσῃ τὴν ἐλευθερίαν των, καὶ νὰ τοὺς ἀφήσῃ νὰ ἀναχωρήσωσιν εἰς τὰ ἴδια. Φαίνεται ὅμως ὅτι ποτὲ δὲν ἦσαν εἰλικρινεῖς αἱ βεβαιώσεις αὐταί. 'Διότι ἀκολούθως,' λέγει ὁ Ροβέρτος, 'μᾶς εἶπαν, ἐκ διαταγῆς τοῦ βασιλέως, ὅτι ὅσοι ἐπρωτίμων νὰ σταθῶσι καὶ νὰ ὑπηρετῶσι τὴν αὐτοῦ μεγαλειότητα, ἤθελαν ἀπολαύσειν μεγίστας ἀνταμοιβὰς, ὡς πόλεις, ἀργύρια, δούλους, καὶ ἀξιώματα.'

Μετ' ὀλίγον ἔπειτα ἐξετάσθησαν οἱ Ἄγγλοι καθ' ἰδίαιτέρως, ἐὰν εὐχαριστοῦντο νὰ μείνωσι, καὶ ποίας τέχνας ἐγνώριζαν. Πρὸ πάντων ἐχρειάζετο ὁ βασιλεὺς σαλπιγκτὰς καὶ χειροτέχνας. Κάνει ὅμως δὲν ἐδέχθη τὰς προσφερθείσας τιμὰς, προκρίνοντες ὅλοι νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν πατρίδα· 'μὲ τοῦτο δὲ,' λέγει ὁ Ροβέρτος, 'μόνον ἐκερδήσαμεν τοῦ βασιλέως τὴν δυσαρέσκειαν.'

Τί τέλος ἤθελε λάβειν ἡ ὑπόθεσις αὕτη, μένει ἀδηλον· καθότι, ἐνῶ οἱ Ἄγγλοι ἐπερίμεναν εἰς τὴν πρωτεύουσαν, ἐξέσπασεν ἐπανάστασις αἰφνίδιος κατὰ τοῦ τυράννου ἐκ μέρους τινῶν Ταπροβαναίων, οἵτινες ὑπερισχύσαντες ἠνάγκασαν αὐτὸν νὰ καταφύγῃ εἰς τὰ ὄρη. Κατὰ πρῶτον ἐστοχάσθησαν οἱ ἀντάρται νὰ φονεύσωσι τοὺς Ἄγγλους, ἀπὸ φόβον μὴ, συμμαχήσαντες μὲ τὸν βασιλέα, τοὺς γένωσι φοβεροί· ἀλλ' ἐπεκράτησε, τέλος, γνώμη φιλανθρωποτέρα, καὶ ἀφοῦ ὁ τύραννος ἐφυγεν, ἐλαβαν ἄδειαν οἱ ναῦται νὰ λαφυραγωγῶσιν τοὺς οἴκους τῶν μετ' αὐτοῦ ἀναχωρησάντων—ἄδειαν, ἐκ τῆς ὁποίας ὠφελήθησαν χωρὶς ἔλεγχον συνειδότες· 'ἠύραν δὲ πολλὰ καὶ ἀξιόλογα λάφυρα.'

Οἱ ἀντάρται ἐξεστράτευσαν ἔπειτα εἰς τὴν Κάνδην, ὅπου ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως, παῖς δεκαπενταετῆς, τὸν ὁποῖον ἐμελέτων νὰ ἀναγορεύσωσιν εἰς τόπον τοῦ πατρὸς του, διέτριβε τὸν καιρὸν ἐκεῖνον. Οἱ Ἄγγλοι ναῦται ὑπῆγαν μετ' αὐτῶν ὡς φίλοι καὶ σύμμαχοι. Τὰ Χριστούγεννα, 'ἀπ' ὅλας τὰς ἡμέρας τοῦ ἐνιαυτοῦ!' ἐκφωνεῖ ὁ Ροβέρτος, ἐκαλέσθησαν εἰς τὸ παλάτιον, ἐλαβαν δὲ ἀργύριον καὶ φορέματα ἀπὸ τοὺς ἀρ-

χηγοὺς τῆς ἐπαναστάσεως, διὰ νὰ ὀπλοφορήσωσι κατὰ τοῦ γέροντος βασιλέως, τὸν ὁποῖον ὅμως καὶ χωρὶς τόσα δῶρα ἦσαν ἀρκετὰ πρόθυμοι νὰ πολεμῶσιν. 'Ἄλλ' ἰδοῦ! τὴν κρίσιμον ταύτην στιγμὴν ὁ νέος πρίγκιψ καὶ ἡ θεία του ἐξέφυγαν ἀπὸ τοὺς ἀντάρτας! 'τοῦτο δὲ τόσον κατέπληξε κ' ἐφόβισεν αὐτοὺς,' λέγει ὁ Νόξ, ὥστε τὸ ἀργύριον καὶ τὰ φορέματα, ὅσα διεμοίραζαν εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς ἄλλους ξένους, τὰ ἐσκόρπισαν ἐδῶ κ' ἐκεῖ μέσα εἰς τὴν αὐλὴν, κ' ἐφυγαν ὅλοι.' Τώρα δὲ τίποτε ἄλλο δὲν ἐβλεπέ τις παρὰ νὰ σφάζωσιν ὁ εἰς τὸν ἄλλον διὰ νὰ φανῶσι πιστοὶ τάχα ὑπήκοοι, καὶ νὰ ἐπανορθώσωσι τὸ πρότερον αὐτῶν πταῖσμα. Οἱ Ἄγγλοι ἔπεσαν μετὰ τῶν λοιπῶν εἰς τὸ περιστρωμένον ἀργύριον, τοῦ ὁποῖου εἶχαν μεγίστην ἀνάγκην· ἀφοῦ δ' ἐσύναξαν ὅσον ἠμπόρεσαν, ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὸν θόρυβον εἰς τὰ ἴδια των καταλύματα, μὲ τὸν φρόνιμον σκοπὸν· μῆτε νὰ ἀνακατωθῶσι, μῆτε νὰ κλίνωσιν εἰς τὸ ἐν ἢ τὸ ἄλλο μέρος, ἀλλὰ, καθίσαντες μὲ ἡσυχίαν, νὰ συμφάγωσιν ὅλοι τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς τοὺς εἶχεν ἐτοιμάσειν Χριστουγεννητικὸν γεῦμα.'

Ὁ τύραννος, ἀποκατασταθεὶς, ἐλαβε τυράννου ἐκδίκησιν κατὰ τῶν ὑπηκόων αὐτοῦ—ἡ ῥομφαία κατέτρωγε πανταχόθεν· πλὴν, ἂν καὶ δεινῶς ἐτρόμαξαν, δὲν ἠγγίξεν ὅμως οὔτε τρίχα τῶν Ἄγγλων, θελήσας νὰ πιστεύσῃ ὅτι δυναστικῶς ἠνώθησαν μὲ τοὺς ἀντάρτας, καὶ ὅτι ἤρπασαν μόνον ἀπὸ ἐνδειαν, ἐπειδὴ δὲν ἦτον ἐκεῖ νὰ τοὺς δίδῃ ὀρύζιον. Μ' ὅλα ταῦτα, τοὺς ἀφήκε δύο μῆνας χωρὶς τροφὴν, καὶ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦτο ἐψωμοζήτουν εἰς τὰς ὁδοὺς. Ἐπειτα ἐξαπεστάλησαν ὀπίσω εἰς διάφορα μέρη τῆς νήσου, ὡς ἀρχήτερα· λόγος πλέον δὲν ἠκούσθη περὶ ἐλευθερώσεως· ἀλλ' οἱ Ταπροβαναῖοι, μετὰ τῶν ὁποίων ἐμελλαν νὰ παροικῶσιν, ἐπροστάχθησαν νὰ τοὺς χορηγῶσι ζωτροφίας δωρεὰν, καὶ νὰ τοὺς μεταχειρίζωνται φιλοφρόνως.

Τὸ μέρος, ὅπου ἐβάλετο ὁ Ροβέρτος, ἦτο πολὺ σιμώτερα τῆς θαλάσσης παρὰ τὴν προτέραν αὐτοῦ διατριβὴν· τοῦτο δ' ἐνίσχυσε τὴν ὁποίαν ἔτρεφε πάντα ἐλπίδα, νὰ ἐκφύγῃ ποτὲ ἀπὸ τὴν νήσον. Διὰ νὰ περῶν ὅμως εὐχαρίστως ἐν τῷ μεταξύ, ἐκτίσεν ἄλλον οἶκον· 'ἐπάνω εἰς τὸ χεῖλος ποταμοῦ, καὶ περιέσκαψε λάκκον, καὶ ἐφύτευσε φράκτην· ἀφοῦ δὲ καθησύχασεν, ἤρχισε νὰ πλέκῃ, καὶ νὰ περιφέρεται ἐμπορευόμενος.' Ἐπειδὴ κάνει τῶν Ἄγγλων αἰχμαλώτων δὲν εἶχε φύγειν, τοὺς ἠξάνετο βαθμηδὸν ἡ ἐλευθερία. Τὸ κεφάλαιον, μὲ τὸ ὁποῖον ἤρχισεν ὁ Ροβέρτος τὴν δευτέραν φορὰν νὰ χειροτεχνῆ σκούφους, ἦτο μόνον δέκα ἢ δώδεκα δραχμαί· ἀλλ' ἀπὸ τὴν μικρὰν ταύτην ἀρχὴν, μὲ φιλοπονίαν καὶ οἰκονομίαν, ἐγένεν εὐκατάστατος εἰς τὸ τέλος δύο χρόνων,—τούλάχιστον δι' ἐκεῖνον τὸν τόπον. Βλέποντες δὲ οἱ ἐντόπιοι τὴν εὐτυχίαν καὶ εὐταξίαν του, τὸν ἐπαρακίνουν νὰ λάβῃ σύζυγον ἀπὸ μεταξύ των· 'Θέλει σὲ μεταπιάνειν,' τὸν ἔλεγον, 'καὶ θέλει ἐλαφρύνειν τοὺς κόπους σου,' γνωρίζοντες ὅτι ἐμαγεύ-

ρευεν ὁ ἴδιος τὸ φαγητόν του, ἐπειδὴ, εἰς τὴν μητρόπολιν εὐρισκόμενος, ἀπεδίωξε τὸν μαῦρον δούλον του· καὶ δὲν ἀρμόζει ἓνας νέος καθὼς ἐσὺ νὰ κάθῃται ὀλομόναχος. Ἄλλ' ὁ Ῥοβέρτος ἀντεστέκετο εἰς ὄλους τοὺς πειρασμοὺς τούτους, αἰσθανόμενος ὅτι μία τοιαύτη συγγένεια ἠμπόρει ν' ἀποσπάσῃ τοὺς διαλογισμοὺς αὐτοῦ ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν, καὶ νὰ τοὺς προσηλώσῃ εἰς τὴν Ταπροβάνην.

Εἰς τὸ τέλος δύο χρόνων, ἐνδοτέρω εἰσχωρήσαντες οἱ Ὀλλανδοὶ, ὠκοδόμησαν φρούρτον ὄχι μακρὰν ἀπὸ τὴν κατοικίαν τοῦ Ῥοβέρτου. Ὁ βασιλεὺς, μαθὼν τοῦτο, διέταξε νὰ μετατοπισθῇ πάραυτα· τόσον δ' αἰφνιδία καὶ αὐθαίρετος ἦτον ἡ μετοίκισις αὐτῆ, ὥστε ὑπεχρεώθη ν' ἀφήσῃ ὅλα τὰ πλοῦτη του, καὶ μόλις τὰ φορέματά του ἠμπόρεσε νὰ διασώσῃ.

Μετεφέρθη δὲ εἰς φοβερὰν τινα κωμόπολιν, Λαγγενδέννην τὸνομα, τόπον ἐξορίας διὰ τοὺς ὑποπίπτοντας εἰς τοῦ βασιλέως τὴν δυσἀρέσκειαν, κείμενον ἐπὶ τῆς κορυφῆς ὑψηλοῦ βουνοῦ. Ἐδῶ ἐστέλλοντο πολλάκις πταῖσται πολιτικοὶ διὰ κρύφιον δολοφονίαν. Ἡ μεταβολὴ αὐτῆ ἐκ τῆς ὑποκάτω γλυκειᾶς καὶ τερπνῆς χώρας ἦτον ἀληθῶς δεινὴ· εὐφραίνεν ὅμως τὴν μοναχίαν του ἡ συναναστροφὴ τοῦ ἀγαπητοῦ φίλου, καὶ συναιχμαλώτου, καὶ συναγάμου του, κυρίου Ἰωάννου, ἐπιστάτου τῶν πραγματειῶν εἰς τὸ πλοῖον τοῦ πατρός του, μετὰ τοῦ ὁποίου συνέζη φιλικώτατα εἰς τὸν αὐτὸν οἶκον.

Οἱ δύο οὗτοι ἦσαν πλέον σχεδὸν οἱ μόναι ἀγαμοὶ μεταξὺ τῶν Ἀγγλῶν αἰχμαλώτων· καθότι οἱ περισσότεροι, τὴν ἐλευθερίαν των ἀπελπισθέντες, εἶχαν κτίσειν οἴκους, καὶ λάβειν γυναῖκας, ἐκ τῶν ὁποίων ἐγέννησαν πολλὰ τέκνα. Τῶν ἀνδρῶν τούτων ἡ διαγωγὴ, στερημένων καὶ ἀπὸ τὴν παιδείαν καὶ ἀπὸ τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα τοῦ Ῥοβέρτου, ἀπεῖχε πολὺ τοῦ νὰ ἦναι ἀξιωματικοί· ἐδόθησαν εἰς τὴν πνευματοποσίαν· ἐκλεπταν ἀγελάδας διὰ τὸ κρέας των· κατεκυρίευσαν, καὶ πολλάκις ἔδερναν τοὺς πτωχοὺς χωρικοὺς, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἑκατοίκουν, πρᾶους, ἀπειράκτους ἀνθρώπους. Οἱ ἀπειρόκαλοι οὗτοι θαλασσινοὶ, ἂν ἐξαίρεσωμεν τὴν δυναστικὴν αὐτῶν κράτησιν, βέβαια δὲν ἐπέκρινον ζωὴν τυραννημένην· δι' ὀρύζιον καὶ ἄλλας τινὰς τροφὰς δὲν ἐπλήθροναν τίποτε· ἠμπόραυν νὰ καλλιερῶσι τὴν γῆν, καὶ νὰ πλέκωσι σκούφους, χωρὶς ἐμπόδιον ἢ φόρον ὁποιοῦνδήποτε· καὶ τώρα, ἐὰν μόνον δὲν ἐπλησίαζαν εἰς τὴν παραλίαν, εἶχαν τὸ ἐλεύθερον νὰ περιφέρωνται καθ' ὅλην τὴν νῆσον, ὡς μεταπράται.

Μετὰ καιρὸν, ἔκαμε τρόπον ὁ Ῥοβέρτος νὰ καταβῇ ἐκ τῆς ὀρεινῆς Λαγγενδέννης εἰς τὴν προτέραν τερπνὴν αὐτοῦ κατοικίαν, πλησίον τοῦ ποταμοῦ· ἐκεῖ δὲ συνάξας τινὰ τῶν παλαιῶν αὐτοῦ δανείων, ἤρχισε πάλιν τρίτην φορὰν τὸν κόσμον, καὶ τρίτην φορὰν εὐτύχησε. Πλουτήσας, ἐπεθύμησε ν' ἀγοράσῃ ὠραῖον τι χωράφιον· συμβουλευθεὶς δὲ ἀξιωματικόν τινα Ταπροβαναῖον περὶ τῆς νομιμότητος τοιαύτης ἀγορᾶς, καὶ μὴ εὐρῶν ἐμπόδιόν τι, ἠγόρασε τὸν εἰρημέναν ἀγρὸν,

ὅστις ὄχι μόνον ἀφθονοῦσεν ἀπὸ ὕδατα, ἀλλὰ καὶ περιεῖχεν ὀκτὼ κόκους καρυφόρους, καὶ ἄλλων εἰδῶν κάρπιμα δένδρα. Ἡ τιμὴ του ἦτο πέντε δίστηλα, 'μεγάλῃ ποσότης ἀργυρίου,' λέγει ὁ Ῥοβέρτος, 'διὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα.'

Ὁ τόπος ὠνομάζετο Ἐλλεδάτη, ἔκειτο δὲ ὡς δέκα μίλια πρὸς νότον τῆς πόλεως Κάνδης. Ἀμέσως ἤρχισε κτίριον ὁ Ῥοβέρτος, βοηθούμενος ἀπὸ τρεῖς Ἀγγλους, οἵτινες ἑκατοίκουν εἰς τὴν γειτονίαν, καὶ οἵτινες ἢ οὐδέποτε εἶχαν νυμφευθῆν, ἢ, τὸ πιθανώτερον, εἶχαν παραιτήσῃν τὰς ἐντοπίους γυναῖκας των, ἀγαμοὶ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον εὐρισκόμενοι. Κτίσας τὸν νέον οἶκον, καὶ καλλιερῆσας τὰ χωράφια, ἐπρότεινεν εἰς τοὺς τρεῖς Ἀγγλους νὰ συγκατοικήσωσι μὲ αὐτὸν, καὶ νὰ συμμετέχωσιν ἀπὸ τὰ προϊόντα τοῦ ὑποστατικοῦ του, πλὴν μὲ συμφωνίαν ποτὲ νὰ μὴ νυμφευθῶσι. Τὴν συνθήκην ταύτην, 'ἦτις,' λέγει ὁ Ῥοβέρτος, 'μ' ἐφάνη ἀναγκαία διὰ ν' ἀποκλεισθῶσιν αἱ τῶν γυναικῶν φιλονεικίαι καὶ διχόνοιαι,' ἔστερξαν οἱ συμπατριῶταί του· καὶ διὰ δύο χρόνους συνεκατοίκουν φιλικῶς, χωρὶς ποτὲ νὰ ἔλθωσιν εἰς λόγια. Πρὸς τὰ τέλη ὅμως τοῦ δευτέρου ἔτους, δύο ἐξ αὐτῶν, βαρυνθέντες τὴν μοναχικὴν κατάστασιν, ἔλαβαν γυναῖκας, ὅθεν καὶ ἀπεκλείσθησαν τῆς κοινότητος. Ὁ Ῥοβέρτος ἔμεινε τώρα εἰς Ἐλλεδάτην μὲ μόνον ἓνα σύντραφον, Στέφανον τὸνομα, ὅστις οὐδέποτε τὸν ἀφῆκεν. 'Ἐξούσαμεν,' λέγει, 'μόνοι καὶ εὐχαριστημένοι, ἔχοντες ἓνα καλὸν οἶκον ἰδικόν μου. Τώρα δ' ἐβαλθήμεν νὰ τρέφωμεν αἰγας· ἤρχισαμεν ἀπὸ δύο, ἀλλὰ μὲ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ ταχέως ἐπλήθυναν· ἡ δὲ σὰρξ των μᾶς ἐχρησίμευσεν ἀντὶ ἄλλου κρέατος. Ἐτρέφαμεν προσέτι ὄρνιθας καὶ χοίρους· καὶ μὴ βλέποντες ἐλπίδα τινὰ ταχείας ἐλευθερώσεως, ἐπροσπαθοῦσαμεν νὰ κάμωμεν τὰ πάντα πέριξ ἡμῶν εὐμορφα καὶ ἀρμόδια. Μὲ τὸν καιρὸν, ὁ Ῥοβέρτος καὶ ὁ Στέφανος τόσον ἐκαλητέρευσαν τὸν οἶκον καὶ τὸν ἀγρὸν, ὥστε ὀλίγων εὐγενῶν ὑποστατικὰ ἐπὶ τῆς νήσου ἦσαν καλῆτερα.

Ἰδὼν ὁ φύσει ἐμπορικὸς Ῥοβέρτος, ὅτι δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ κερδαίνῃ πολὺ ἀπὸ τὸ πλέξιμον, καθότι τὰ πλῆθος τῶν ἐργατῶν εἶχε παραγεμίσειν τὴν ἀγορὰν ἀπὸ σκούφους, καὶ διὰ τὴν ἔλλειψιν γυναικῶν (τὰς ὁποίας αὐτὸς ἀπέκλεισεν ἀπὸ τὴν μικρὰν του δημοκρατίαν) μὴ δυνάμενας νὰ ἐκτείνῃ τὰς γεωργικὰς πράξεις του, ἀπεφάσισε νὰ πιάσῃ ἄλλα ἐμπόριον, συνειδιζόμενον ἀπὸ τοὺς Ταπροβαναίους. 'Τὸ νέον ἐμπόριον,'—μεταχειρίζομαι τὴν ἰδίαν τοῦ Ῥοβέρτου περιγραφὴν,—'ἦτο νὰ δανείζω σῖτον· ὠφελούμην δὲ πεντήκοντα εἰς τὰ ἑκατὸν, ἔτησίως. Αὕτη μ' ἐφάνη ἢ εὐκολωτέρα καὶ ἢ ἐπικερδესτέρα πραγματεία· ὅθεν καὶ ἀποφασίσας νὰ τὴν ἐπιχειρισθῶ, ἔκαμα ὅλα μου τὰ χρήματα ὀρύζιον καὶ σιτάριον. Εἰς ὄλους δὲ τοὺς ζητοῦντας ἔδιδα, μὲ συμφωνίαν νὰ λάβω εἰς τὸν ἐρχόμενον θερῖσμον ὅσαν εἶχα δανεισμένον, καὶ τὸ ἡμισυ αὐτοῦ περιπλέον. Ἄλλὰ καθὼς τὸ κέρδος εἶναι πολὺ,

ἴσασάντως εἶναι καὶ ὁ κόπος. Διότι ὁ μετερχόμενος τὸ ἐμπόριον τοῦτο ἀνάγκη πᾶσα νὰ κυττάζη πότε εἶναι ὤριμος ὁ σῖτος τοῦ χρεώστου, καὶ ν' ἀπαιτῆ τὸ δικαίωμα του ἐν καιρῷ· εἰ δὲ μὴ, ἄλλοι δανεισταὶ προφθάνοντες ἀρπάζουν τὸ πᾶν διὰ ἴδιον αὐτῶν λογαριασμόν, καὶ δὲν ἀφίνουν τίποτε εἰς τοὺς κατόπιν ἐρχομένους. Περιέργως πῶς διασαφηνίζει τοῦτο τὴν δυσκολίαν τοῦ γεωργεῖν εἰς χώραν ὀλιγοχρήματον, ὅπου οἱ ἐργάται διὰ τὴν πτωχείαν αὐτῶν δὲν ἐμποροῦν νὰ περιμένωσιν ἀπὸ τὸν σπορητὸν εἰς τὸν θερισμόν.

Καθ' ὅλον τὸν καιρὸν τοῦτον ἐλόμβανεν ἀπὸ τοὺς πτωχοὺς Ταπροβαναίους ὁ Ροβέρτος τὸ ὀρύζιον καὶ τὰς ἄλλας καθημερινὰς ζωτροφίας· ἀλλὰ, τέλος, δὲν ἤθελεν πλέον νὰ τὸν δίδωσιν, ἐπὶ λόγῳ ὅτι αὐτὸς ἦτο πλουσιώτερος ἐκείνων. Ὁ Νόξ, ὅστις φαίνεται ὅτι εἶχε καταστήσειν φιλάργυρος, ὁμολογεῖ τὴν ἀλήθειαν τοῦτου· λέγει ὅμως, ὅτι βέβαια δὲν ἦτον ὀρθὸν νὰ χάσῃ τὸ νόμιμον αὐτοῦ ταγήνιον· καὶ εἰς τοῦτο ἤθελεν ἔχειν δίκαιον, ἂν ἡ δαπάνη ἐγένετο ὑπὸ τοῦ βασιλέως· ἀλλ' ἐπειδὴ ἕως τῶρα ὅλον τὸ βῆρος εἶχε πέσειν ἐπάνω εἰς τοὺς καταδυναστευμένους καὶ πτωχοὺς χωρικοὺς, ὁ Ροβέρτος ἐχρεώσται πρὸ πολλοῦ νὰ παραιτήσῃ δικαίωμα τόσον ἐπαχθές. Αὐτὸς, μ' ὅλον τοῦτο, ἀκόμη ἐπιμόνως ἐζήτει τὸ ταγήνιον, καὶ διὰ νὰ τὸ λαβῇ ἐπρόσδραμεν εἰς τὴν αὐλήν. Τὸ δικαίωμα του ὡμολογήθη παρατα· ἀλλ' ὁ μεγιστάν, ὁ ἐπὶ τῶν τοιούτων, λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὴν πενίαν τοῦ λαοῦ, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ Ροβέρτος ἐκατοίκει, τὸν ἐδιώρισεν, ὑπαγαίνων κατὰ μῆνα, νὰ λαμβάνῃ τὸ μερίδιόν του ἀπὸ τὰς βασιλικὰς ἀποθήκας. Ὀλίγον δ' ἔλειψε νὰ πάθῃ τὰ πόνθεινα διὰ τὴν ἀπληστίαν του· συχνὰ φαινόμενος εἰς τὴν αὐλήν, εἴλκυσε τὴν προσοχὴν τῶν μεγιστάνων, οἵτινες ἀπεφόσισαν νὰ τὸν ἐπάρωσιν εἰς τὴν δούλευσιν τοῦ βασιλέως, — δούλευσιν, ἥτις, ἀπὸ τὴν σκληρότητα τοῦ τυράννου, ἦτο σχεδὸν βέβαιον ὅτι ἐμελλε νὰ τελειώσῃ εἰς θάνατον φοβερόν, καὶ ἥτις ἤθελε καταστήσειν ἀδύνατον τὴν φυγὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Ροβέρτος καὶ ὁ φίλος αὐτοῦ Στέφανος ἔτι ἀπέβλεπαν. Μετὰ μεγίστης ἐπιτηδειότητος καὶ δυσκολίας ἀπέφυγε τὸν αὐλικὸν τοῦτον προβιβασμόν, ὑπέστρεψε δὲ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ἄκραν ἔχων εὐχαρίστησιν ποτὲ πλέον νὰ μὴ λαβῇ ταγήνιον.

Ἦρχισε δὲ πολὺν τῶρα τὸ μεταπρατικὸν ἐπιτήδευμα, πλὴν κατὰ σχέδιον πολὺ μᾶλλον ἐκτεταμένον, καὶ ὡς πρὸς τὰ εἶδη ἔσα ἐπραγματεύετο, καὶ ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν τῆς χώρας τὴν ὁποίαν περιύρχετο. Ἠγόρασε μίαν ποσότητα πιπέρι, καπνὸν, σκόρδα, κτένια, καὶ παντοειδῆ σιδηρικά, μὲ τὰ ὁποῖα φορτωθέντες ἀμφοτέροι, καὶ αὐτὸς καὶ ὁ φίλος του Στέφανος, καὶ πωλοῦντες τα εἰς τὸν δρόμον, ἐπροχώρησαν μακρὰν εἰς τὰ βορεινὰ μέρη τῆς νήσου. Ὁ δὲ σκοπὸς αὐτῶν ἄλλος δὲν ἦτον εἰμὴ νὰ ἐκβάσιν εἰς τὴν παραλίαν διὰ τῆς δυσκολωτάτης ταύτης χώρας, ὅπου ἦσαν ὀλιγώταται ὄδοι, δάση περιπλεγμένα, χάσματα τρομερὰ, καὶ Τα-

προβαναῖοι στρατιῶται προσεκτικώτατοι εἰς πᾶν πέρασμα εἰσόδου ἢ ἐξόδου. Ἐπρόκριναν δὲ τὸ ἀρκτικὸν μέρος ὡς εὐκολώτερον παντὸς ἄλλου.

Ἡ χαμηλὴ χώρα, εἰς τὴν ὁποίαν διεύθυναν τὰ βήματά των, ὑπέκειτο εἰς ἀνυδρίαν, καὶ εἰς ἀσθενείας τοῦ χειροτέρου εἶδους, ἀπὸ νερὰ στάσιμα προερχομένας. Ἦσαν δὲ ὑπόχρεοι νὰ πίνωσι βρωμερὸν ὕδωρ, τόσον πυκνὸν καὶ λασπῶδες, ὥστε ὁ ρύπος ἐκρεμάζετο εἰς τὴν γενειάδα των· ἀπὸ χρόνον δὲ εἰς χρόνον ὑπέστρεφαν ἐκεῖθεν εἰς Ἑλληδατὴν μὲ σφοδρὸς παροξυσμοὺς· 'τόσον,' λέγει ὁ Ροβέρτος, 'ὥστε οἱ συμπατριῶται καὶ οἱ γείτονες ἡμῶν ἠρώτων, ἐὰν ὑπηγαίναμεν ἐκεῖ ἐξεπίτηδες διὰ νὰ θανατωθῶμεν· ἐκεῖνοι μὲν ἠγνόουν, ἡμεῖς δὲ ποσῶς δὲν ἐτολμούσαμεν νὰ φανερώσωμεν εἰς αὐτοὺς τὸν ἀληθῆ σκοπὸν μας.'

Ἐπιτετα ἢ συνέχεια.

ΠΕΡΙ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑΣ.

Συνέχεια καὶ τέλος ἀπὸ Σελ. 188, Τόμ. Β'.

ΟΛΑΣ τὰς ιδιότητες τῆς ἀτμοσφαίρας, ὅσας μέχρι τοῦδε παρετηρήσαμεν, ἠμπορεῖ νὰ τὰς ἔχη καὶ ξηρὸς ἀήρ. Ἄλλ' ἐκτὸς τῶν εἰρημίνων ιδιοτήτων ἀπαιτοῦνται καὶ ἄλλαι πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν τῆς δημιουργίας χρεῶν. Τὸ ὕδωρ τρέχει πάντοτε εἰς τὸ χαμηλότατον ἐπίπεδον· ἀλλ' ἐπειδὴ ὅλα καὶ ζῶα καὶ φυτὰ θέλουν ὑγρασίαν ἀδιακόπως, ἦτον ἀνάγκη νὰ εὐρεθῶσι τινὰ μέσα, διὰ τῶν ὁποίων τὸ ὕδωρ, τὸ τρέχον πάντοτε κάτω εἰς τὸν ὠκεανόν, νὰ ἐξαντλήται παλιν εἰς τὰ ἄνω, καὶ, τὸ κυριώτερον, νὰ ἐξαντλήται γλυκύ. Ἡ περίξ ἡμῶν ἀόρατος ἀτμοσφαῖρα χρησιμεύει ὡς μηχανή, διὰ τῆς ὁποίας κατορθοῦται τὸ μέγα τοῦτο τῆς φύσεως ἔργον. Εἰς αὐτὴν, παρὰ τὸν ξηρὸν ἀέρα, — συγκείμενον, ὡς ἴδαμεν, ἀπὸ δίσφορα μέρη, — ὑπάρχει καὶ ποσότης ἀτμοῦ, ἀόρατου, ἐκτὸς εἰς ἰδιαιτέρας τινὰς περιστάσεις. Καὶ εἰς τὸν ξηρότατον ἀκόμη καιρὸν δύναται τις, ψυχραίνων σᾶμα τι παραπολὺ, νὰ ἴδῃ ὄροσον καθίζουσαν ἐπ' αὐτοῦ, ἥτις φυσικὰ προέρχεται ἀπὸ τὴν σύμπληξιν ἀτμοσφαιρικοῦ ἀτμοῦ. Ὁ ἀτμὸς οὗτος ἀναβαίνει ἀδιακόπως ἀπὸ τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπὸ τὴν ἐπιφανείαν τῆς γῆς· τὸ δὲ πολὺ ἀξιοσημειώτων εἶναι, ὅτι τὸ ἅλας τοῦ θαλασσίου ὕδατος ἀφίνεται ὀπίσω εἰς τὴν ἐξάτμισιν. Ὁ ἀτμὸς οὗτος σχηματίζει νέφη, συγκερῶν τὴν ὑπερβολικὴν θερμότητα καὶ τὸ θαμβωτικὸν φῶς τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων. Ἐκ τῆς αὐτῆς πηγῆς χορηγεῖται ὕλη διὰ βροχὴν, χάλαζαν, χιόνα, ὀμίχλην, ὄροσον. Οὕτω πανταχοῦ παρευρίσκειται ὑγρασία, ἐτοίμη νὰ ἀναπληρῶνῃ τὰς ἀδιαλείπτους χρεῖας φυτῶν καὶ ζώων.

Ἀξιοπαρατήρητος ἡ σοφία, ἡ εὐρισκομένη καὶ εἰς τὸ μέρος τοῦτο τῶν ἔργων τοῦ Ποιητοῦ. Ἄν μᾶς ἐλέγετο, ὅτι τὸ ὕδωρ ἐμελλε νὰ περιφέρεται πανταχοῦ καὶ πάντοτε διὰ μέσου τοῦ ἀέρος, ἠθέλαμεν ἴσως περιμένειν νὰ ἴδωμεν ἀτμοσφαῖραν ἀπὸ πυκνὴν ὀμίχλην, τὴν ὁποίαν μόλις νὰ διαπερνᾷ τὸ ἡλιακὸν φῶς. Πρέπει

δὲ μᾶλλον νὰ θαυμάζωμεν καὶ νὰ εὐγνωμονῶμεν, ὅτι αἱ ἀπὸ θαψίλειαν ὕδατος προερχόμεναι ὠφέλειαι ἐνεργοῦνται ὅλαι χωρὶς κάμμιαν βλάβην τῶν ἄλλων ιδιοτήτων τῆς ἀτμοσφαιράς, χωρὶς συνήθως νὰ ἐμποδίζε-ται ἡ διαφάνειά της, χωρὶς ποτὲ νὰ ἐγγίξεται ἡ ἀνήκουσα εἰς αὐτὴν δύναμις τοῦ διατηρεῖν ἀναπνοὴν, τοῦ διακομίζεῖν ἤχους, ἢ τοῦ ἀντανακλᾶν φῶς.

Μηχανικὰ Ἀποτελέσματα τοῦ Ἀέρος.

Ὁ ἀὴρ ἔχει, πρὸς τούτοις, μεγάλην μηχανικὴν δύναμιν. Ἐνῶ ἡρεμεῖ, βαστάζει ἐντὸς ἑαυτοῦ πλήθος ἀναρίθμητον ἐντόμων καὶ πτηνῶν. Ὅποτεν δὲ κινῆται, γίνεται ὄργανον ἀξιολόγων καὶ ἀγαθοποιῶν ἀποτελεσμάτων. Ὁ ἀνεμος φέρει ἀδιακόπως νέον ἀέρα εἰς τοὺς τόπους, ὅσοι αὐτὸν χρειάζονται. Ἀέρος ρεύματα περνοῦν ἀδιαλείπτως ἐπάνωθεν τοῦ ὠκεανοῦ, ὑπάγοντα ἐκεῖθεν εἰς ἐκτάσεις ξηρᾶς, ὅπου ἀντικαθίστανουν τὴν πυρωμένην ἀτμοσφαιραν τῶν πεδιάδων, καὶ τοὺς νοσεροὺς ἀτμοὺς τοὺς ἐκ πόλεων πολυανθρώπων ὑψουμένους. Ἐν τῷ μεταξύ, αἱ ὑγιεινὰ αὐτὰ καὶ δροσοφόροι αὔραι μᾶς ἱκανοποιοῦν νὰ διαπλέωμεν τὸν ὠκεανὸν κατὰ διαφόρους διευθύνσεις· ἐπειδὴ τῶν μὲν εὐμεταβλήτων ἀνέμων αἱ ἀλλαγὰὶ εἶναι τοιαῦται, ὅποιαι συγχωροῦν εἰς τὸν ναύτην νὰ ἐξακολουθῇ ὅπου-δήποτε τὸ ταξείδιόν του· ἀλλαχῶ δὲ τῆς γῆς, πνέουν τακτικῶς οἱ ἀνεμοὶ κατὰ τὴν αὐτὴν σχεδὸν διεύθυνσιν διὰ μῆνας, καὶ οὕτω γίνονται βέβαιον μετακομιδῆς μέσον.

Καὶ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς ξηρᾶς, ὁ ἀνεμος ἐργάζεται ἀδιακόπως. Μόλις ἐμποροῦμεν νὰ καταλάβωμεν πόσος κόπος κερδαίνεται διὰ τῆς κοινῆς μὲν, ὠραιότητος δ' ἐκείνης μηχανῆς, τοῦ ἀνεμομύλου. Πόσον καλῶς πράττει τὸ ἔργον του! Πόσον τακτικὰ τελειώνει αὐτὸ διὰ μέσων τὸ φαινόμενον τόσον ἀτάκτων! Εἰς διάφορα τοῦ κόσμου μέρη, ὄχι μόνον σίτος ἀλέθεται, ἀλλὰ καὶ ξύλα πριονίζονται, ἔλη ξηραίνονται, ὕδωρ ἀνυψοῦται ἀπὸ μεγάλα βάρη, καὶ ἄλλα διάφορα ἔργα ἐκτελοῦνται, διὰ τοῦ ἀοράτου, καὶ τὸ φαινόμενον ἀσθενοῦς καὶ ἀστάτου, ἀνέμου. Τὰ ρεύματα λοιπὸν τοῦ ἀέρος εἶναι μὲν τόσον δυνατὰ, ὥστε νὰ μᾶς ἀγαθοποιῶσι τὰ μέγιστα· σπανίως δὲ τόσον βίαια, ὥστε νὰ μᾶς βλάπτωσι πολὺ.

Ἀναπολοῦντες ὅλας ταύτας τοῦ ἀέρος τὰς ιδιότη-τας, καὶ παρατηροῦντες πόσον ἀναγκαῖαι εἶναι τινὲς αὐτῶν καὶ εἰς τὴν ἰδίαν μας ὑπαρξίν, καὶ πόσον ἐξαρτᾶται ἡ εὐζωΐα μας ἀπ' ὅλας αὐτάς, καὶ ὅμως ὅτι ὅλα τὰ διάφορα τέλη ἐπιτυχαίνονται ὡς νὰ ἦτον ἕκαστον αὐτῶν ὁ μόνος σκοπός, εἶναι τῶν ἀδυνάτων νὰ μὴν αἰσθανόμεθα εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν μέγαν Δημιουργόν, τοῦ ὁποῦ ἡ σοφία καὶ ἡ ἀγαθότης τόσον καθαρῶς βλέπονται εἰς ὅλα τὰ ἔργα του.

ΤΙΜΗ.—Ἄξιος τιμῆς ὁ θῆλων τὸ καλὸν παντὸς ἀνθρώπου· ἀναξιώτατος δὲ αὐτῆς, ὁ ζητῶν τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ὠφέλειαν, καὶ καταδυναστεύων ἄλλους.

ΓΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΨΕΥΔΟΛΟΓΙΑ.

ΦΟΒΟΥΜΑΙ ὅτι πολλοὶ γονεῖς διδάσκουν τὴν ψευδολογίαν εἰς τὰ τέκνα των. Πιθανὸν δὲ ὅτι κάμνουν τοῦτο χωρὶς νὰ τὸ καταλαμβάνωσιν. Ἡ μήτηρ, παραδείγματος χάριν, μέλλει νὰ ὑπάγῃ εἰς κάμμιᾶς φίλης νὰ περάσῃ τὴν ἡμέραν, καὶ τὸ παιδίον κλαίει θῆλον νὰ ὑπάγῃ μαζῇ της. Διὰ νὰ τὸ ἡμερώσῃ, τοῦ λέγει ὅτι θῆλει ἐπιστρέφειν μετ' ὀλίγον. Ἐκβαίνει λοιπὸν αὐτῇ, τὸ δὲ παιδίον, λυπημένον διὰ τὴν ἀπουσίαν της, περιμένει ἀνυπομόνως. Πᾶσα ὥρα φαίνεται χρόνος· καὶ ὅταν, τέλος πάντων, ἡ μήτηρ ἐπιστρέφῃ, τὸ παιδίον κάμνει τὰ δίκαιά του παράπονα, ἐκείνη δὲ, διὰ νὰ σκεπάσῃ τὸ πρῶτον ψεῦδος, ἀναγκάζεται νὰ ἐφεύρῃ ἄλλα πολλά. Ὁ παῖς, ὅσον καὶ ἂν ἦναι ἀπλοῦς, εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ γνωρίσῃ, ἐπὶ τέλους, ὅτι οἱ γονεῖς του ψευδόμενοι ἀπατῶσιν αὐτόν· ἅμα δὲ καταλάβῃ τοῦτο, φυσικὰ δὲν βάλλει πλέον κάμμιαν πίστιν εἰς τὰ λόγια των· καὶ, τὸ χειρότερον, ἀκολουθῶν τὸ μητρικὸν παράδειγμα, μανθάνει καὶ αὐτὸς νὰ ψεύδεται. Τὰ παιδιά κλίνουν πολὺ μᾶλλον εἰς τὸ κακὸν παρά εἰς τὸ καλόν, πλέον εἰς τὸ ψεῦδος παρά εἰς τὴν ἀλήθειαν· ὅταν δὲ τῶν γονέων τὸ παράδειγμα ἐνθαρρύνῃ τὴν πονηρὰν ταύτην κλίσιν, τί ἄλλο δύναται τις νὰ προσμένῃ παρά τὰ πλέον ὀλέθρια ἀποτελέσματα; Πῶς ἐμπορεῖ νὰ λέγῃ τὴν ἀλήθειαν ὁ ἀνὴρ, ὅστις καθ' ὅλην τὴν παιδικὴν αὐτοῦ ἡλικίαν ἐδιδάσκετο νὰ λέγῃ τὸ ψεῦδος;

Ἄν ἐπιθυμῶμεν νὰ γένωσι τὰ τέκνα μας τίμιοι καὶ φιλαλήθεις ἄνδρες, ἅς διδάσκωμεν αὐτὰ τὴν ἀλήθειαν μὲ τὸ ἰδίον μας παράδειγμα· διὰ νὰ ἐμπνεύσωμεν εἰς ἐκεῖνα ἔρωτα τῆς ἀληθείας, εἶναι ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖον ν' ἀποφεύγωμεν ΗΜΕΙΣ πάντα λόγον ἀπάτης.

Ἄλλ' ἐνδέχεται νὰ εἴπωσι τινὲς, Εἰς μικρὰ πράγματα δὲν βλάπτει, ἂν ἀπατᾷ τις τὸ τέκνον ψευδόμενος. Σφάλμα μέγιστον. Δὲν λέγει ὁ Χριστὸς καὶ οἱ Ἀπόστολοι, ὅτι μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ, καὶ ὅτι ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδικος, καὶ ἐν πολλῷ ἄδικός ἐστιν; Ἀφοῦ μίαν φορὰν συνειδήσι τις νὰ λέγῃ τὰ μικρὰ ψεύδη, δὲν ἀργεῖ νὰ εἴπῃ καὶ τὰ μεγάλα.

ΠΕΡΙ ΣΤΝΕΙΔΗΣΕΩΣ.

ΠΕΡΙ τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν θρησκευτικῶν δοξῶν ἢ περὶ τῆς συνειδήσεως, ἐπειδὴ αἱ δόξαι αὐταὶ καὶ τὰ συντροφεύοντα αὐτάς αἰσθήματα εἶναι τὸ ἱερώτερον πρᾶγμα ἀπ' ὅσα ἐμπορεῖ νὰ ἔχῃ ὁ ἄνθρωπος, ἐπειδὴ εἰς αὐτὰ εὐρίσκει τὴν παρηγορίαν τῶν πολυειδῶν θλίψεων τῆς παρούσης ζωῆς, καὶ εἰς αὐτὰ ἐπιστηρίζει τὰς ἐλπίδας τῆς μετὰ ταύτην αἰωνίου εὐδαιμονίας του, εἶναι ἐναργὲς ὅτι κάμμία ἀνθρωπίνη ἐξουσία δὲν ἔχει δικαίωμα βίας ἐπάνω εἰς τὴν συνείδησιν, ἐκτὸς τῆς διὰ λόγου καὶ διδασκαλίας πειθοῦς. Ἐμποροῦν αἱ δόξαι τινὸς νὰ ἦναι ἐσφαλμέναι, καὶ τὰ αἰσθήματα

αὐτοῦ ἄλογα· ἀλλ' ἐνόσω δοξάζει καὶ αἰσθάνεται οὕτω, ἔχει βέβαια πεποίθησιν ὅτι φρονεῖ ὀρθά, καὶ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μεταβάλῃ τὰ φρονήματά του παρά ὅταν πεισθῇ τὸ πνεῦμά του διὰ λόγων ἀποδεικτικῶν, ἢ διὰ θείας τινὸς δυνάμεως, ὡς ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ὅτι αἱ πρότεροι δόξαι αὐτοῦ εἶναι ἐσφαλμέναι, αἱ δὲ ἀντιπροβαλλόμεναι ὀρθαί. Χωρὶς τὰ μέσα ταῦτα, ποία δύναμις ἐμπορεῖ νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ τὸν βιάσῃ νὰ πιστεύσῃ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν πιστεύει, ἢ νὰ μὴ πιστεῦῃ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πιστεύει; Ποία δύναμις ἐμπορεῖ νὰ ἐγγυηθῇ εἰς αὐτὸν, ἢ νὰ τὸν ἀποζημιώσῃ εἰς τὰ κακὰ τὰ ὁποῖα φοβεῖται; Ὡστε ἡ συνειδήσις εἰς πᾶν εἶδος φρονημάτων, μάλιστα δὲ εἰς τὰς θρησκευτικὰς δόξας, εἶναι φύσει ἀπαραβίαστος· καὶ ἤθελεν εἶσθαι φανερά τυραννία, ἀθέτησις τοῦ πλέον ἱεροῦ τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων, συνείδησις νὰ βιάζεται ἀπὸ συνείδησιν· ἤθελεν εἶσθαι καὶ διὰ τοὺς λαοὺς, καὶ διὰ τοὺς βασιλεῖς, καὶ διὰ τὴν θρησκείαν αὐτὴν, μέγας κίνδυνος, εἰς ὁποιοῦνδήποτε κράτος, τὸ νὰ συγχωρηθῇ εἰς τοὺς ὑπουργοὺς τῆς θρησκείας νὰ λάβωσιν ὁποιοῦνδήποτε κοσμικὴν ἐξουσίαν ἐπάνω εἰς τὰς συνειδήσεις τῶν πολιτῶν. Τὰ ἐκ τοιαύτης ἐξουσίας πηγάζοντα κατὰ καιροὺς φρικώδη ἀνομήματα βεβαιόουν τὴν ἀναντίρρητον ταύτην ἀλήθειαν.—ΒΑΜΒΑΣ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΦΡΙΔΕΡΙΚΟΣ ΟΒΕΡΛΙΝΟΣ,

Η ΑΡΙΣΤΟΝ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΕΚ
ΤΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

ΠΑΗΣΙΟΝ εἰς τὰ μεθόρια τῶν Γαλλικῶν ἐπαρχιῶν Ἀλσατίας καὶ Λοθαριγγίας, εὐρίσκεται, χωρισμένη διὰ βαθείας κοιλάδος ἀπὸ τὴν σειρὰν τῶν ὀρέων τῶν καλουμένων Βοσγῶν, ἄλλη τις βουνώδης σειρὰ, τὴν ἠφαίστειον τῆς ὁποίας ἀρχὴν δεικνύει ἐν ἀπὸ τὰ ὀνόματά της, Champ de Feu, ἤτοι Πεδίον Πυρός. Ἐπὶ τῆς σειρᾶς ταύτης κεῖται ἡ Βανδελάρωχη (Ban de la Roche), χώρα ὑψηλὴ, κατεψυγμένη, καὶ ἄκαρπος, ἀλλὰ πλείστου λόγου ἀξία, καθότι αὐτοῦ διέτρεξε τὸ στάδιον τοῦ βίου εἰς τῶν ἀποστολικωτέρων ἀνδρῶν, ὅσοι ἐκόσμησαν ποτὲ τὴν Χριστοῦ ἐκκλησίαν, ὁ Ἰωάννης Φριδερικός Ὁβερλίνος.

Ὁ Εὐαγγελικὸς οὗτος ποιμὴν ἐγεννήθη ἀπὸ γονεῖς Διαμαρτυρομένους, εἰς Στρασβούργον, τὸ 1740. Περὶ τῆς νεανικῆς αὐτοῦ φιλανθρωπίας ἱστοροῦνται πολλὰ περίεργα, τὰ ὁποῖα ὁμως παρατρέχοντες, λέγομεν διαμιάς, ὅτι τὸ 1767, εἰς τὸ εἰκοστὸν ἑβδόμον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἀνεδέχθη τὴν πνευματικὴν ἐπιστάσιαν μιᾶς τῶν δύο ἐνοριῶν τῆς Βανδελάρωχης, καὶ ὅτι εἰς τὸν ἔρημον τόπον τοῦτον διέτριψεν ὀλόκληρον πεντηκονταετηρίδα, καὶ διὰ λόγου καὶ δι' ἔργου προτρέπων εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, καὶ λαμπρὸν ἐπιδεικνύων παράδειγμα ποιμαντορικῆς ἀξιοῦτος, ἐπιμονῆς, καὶ ἀφοσιώσεως.

Πρὸ πάντων, μᾶς ἐκπλήττει ἡ μεγάλη αὐτοῦ φροντίς νὰ πολιτίσῃ τὸν λαόν, καὶ νὰ βελτιώσῃ τὴν πρόσκαιρον αὐτῶν κατάστασιν. Ἡ Βανδελάρωχη, οὕσα στερημένη δρόμων, μόλις εἶχε κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ ἐνιαυτοῦ συγκοινωνίαν τινὰ μὲ τὸ ἐπίλοιπον τοῦ κόσμου. Ὁθεν εἰς τῶν πρώτων ἀγώνων τοῦ Ὁβερλίνοῦ ἦτο νὰ καταπέισῃ τὸν λαόν νὰ κατασκευάσωσι νέον δρόμον εἰς Στρασβούργον· ἐπειδὴ ὁμως, κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν ἀμαθῶν καὶ μισοκάλων, ἐναντιόνοντο τινὲς εἰς τὰ κοινωφελῆ σχέδιά του, μετεχειρίσθη ὁ ἀγαθὸς ποιμὴν τὴν ἰσχὺν τοῦ παραδείγματος, λαβὼν πρῶτος πέλεκυν εἰς τὴν χεῖρα, καὶ προηγηθεὶς τῶν ὅσοι ἤθελαν νὰ ἐργασθῶσιν εἰς τὴν ὁδοποιίαν. Διὰ τῶν παρακινήσεων καὶ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν αὐτοῦ ἠκοδομήθη καὶ γέφυρα ἐπάνωθεν χειμάρρου, καλεσθεῖσα ἔπειτα ἡ Γέφυρα τῆς Ἐλεημοσύνης. Ἀφοῦ τοιοῦτοτρόπως ἠνοίχθη συγκοινωνία μὲ τὰ πέριξ, ἐφρόντισεν ἔπειτα νὰ βελτιώσῃ τὴν κηπουρικὴν καὶ γεωργικὴν τῆς ἐνορίας του. Παρίστανεν ὀπώρας νέας εἰς τὸν ἴδιον αὐτοῦ κῆπον, ὡς καὶ νέους τρόπους τοῦ ἐγκεντρίξειν καὶ μεταχειρίζεσθαι τὰ δένδρα. Ἐδίδαξε τὸν λαόν αὐτοῦ πῶς ν' ἀροτρεύωσι καὶ νὰ σπείρωσιν ἐπωφελέστερον, καὶ πῶς ν' αὐξάνωσι τὴν κόπρον· εἰσήγαγε δὲ μεταξύ των λίνον, τριφύλλιον, καὶ νέον εἶδος γεωμήλου. Διωργάνισεν ἐταιρείαν γεωργικὴν μὲ βραβεῖα διὰ τοὺς καλητέρους γεωργοὺς, ἔκαμεν ἀποθήκην ἐργαλείων, συστήσας ἐνταυτῷ δανειστικὴν τινα τράπεζαν, ὥστε νὰ δύνανται καὶ οἱ πτωχότεροι ν' ἀγοράζωσι τὰ νέα καὶ βελτιωμένα τῆς γεωργίας σύνεργα. Ἄλλο μέσον προόδου ἐπενόησε τὸ νὰ πέμψῃ εὐφυῆ τινὰ παιδιά εἰς τὰς γειτονεούσας πόλεις, διὰ νὰ μάθωσι τὰς τέχνας ξυλουργοῦ, κτίστου, ὑαλουργοῦ, ἀμαξοποιοῦ, καὶ σιδηρουργοῦ. Ἐπεθύμει δὲ τὰ μέγιστα νὰ εἰσάξῃ μεγαλητέραν καθαριότητα καὶ τάξιν εἰς τοὺς οἴκους τῶν αὐτοῦ ἐνοριτῶν, καὶ, κατὰ τὸ σῆμα, ἐγένεν ὁ ἴδιος παράδειγμά των· εἰς τὴν κατοικίαν αὐτοῦ δὲν ἐβλεπέ τις παρά κοσμιότητα καὶ σεμνὰ καλλωπίσματα, μὲ τοὺς τοίχους στολισμένους ἀπὸ βιβλία, ζωγραφίας, καὶ ῥητὰ τῆς Γραφῆς. Καθὼς δὲ τὸ ὑποκείμενον αὐτοῦ ἔλαμπεν ἀπὸ καθαριότητα, οὕτω ἐπαίνει πάντοτε τὰ τέκνα, ὅσα ἐβλεπε καθάρια καὶ κοσμίως ἐνδεδυμένα. Καὶ ἄλλα δείγματα πολλὰ ἠδύνατό τις νὰ φέρῃ τῆς προθυμίας τοῦ Ὁβερλίνοῦ νὰ βελτιώσῃ τὴν ἐξωτερικὴν τοῦ ποιμνίου του κατάστασιν· ἀλλὰ τοῦτο μόνον προσδέτομεν, ὅτι μεταξύ τινῶν ἐρωτήσεων, τὰς ὁποίας ἐπρόβαλε ποτὲ εἰς αὐτοὺς, κατὰ τὸν πλέον σεμνοπρεπῆ τρόπον, μὲ σκοπὸν πνευματικῆς ὠφελείας, ὑπάρχουν καὶ αἱ ἀκόλουθοι.—‘Συνεισφέρετε τακτικῶς τὸ ἀνάλογόν σας μερίδιον πρὸς ἐπισκευὴν δρόμων; Ἐφυτεύσετε δένδρα, καὶ τὰ ἐφυτεύσετε πρεπόντως; Ἐχετε ἀρμοδίους ὄχετους διὰ ν' ἀποφέρωσιν ὕδατα περιττά;

Πάντοτε ἐφρόντιζεν ὁ Ὁβερλίνος νὰ βλέπῃ τοὺς ἐνορίτας αὐτοῦ φιλέργους καὶ οἰκονομικούς. Ἄποφεύ-

γυτε τὰ χρέη, τὸς ἐπαράγγελεν, ὡς πνεύματα πονηρά. Ἄν ὑπήγαινε πρὸς αὐτὸν κάνεις φωμοζήτης, Ἐχω δουλείαν, τὸν ἔλεγε, καὶ δι' ἐσέ. Ἴδου, σήκωσε αὐτὰ τὰ σανίδια, —σπάσε ἐκείνας τὰς πέτρας, —γέμισε αὐτὸν τὸν καθὸν ἀπὸ νερὸν, —ἔπειτα σὲ πληρόνω διὰ τὸν κόπον σου.

Κατ' εὐτυχίαν, πρὶν χειροτονηθῆ ὁ Ὀβερλῖνος, εἶχε χρηματίσειν παιδαγωγὸς εἰς τὸν οἶκον ἑνὸς ἱατροῦ, ἐκεῖ δὲ ἀπέκτησεν ἐμπειρίαν ἱκανὴν εἰς τὴν ἱατρικὴν καὶ χειρουργικὴν. Αἱ γνώσεις αὐταὶ τὸν ἐχρησίμευσαν εἰς τὴν Βανδελάρωχην, ἱκανοποιῶσαι αὐτὸν νὰ θεραπεύῃ τὰς σωματικὰς ὡς καὶ τὰς ψυχικὰς ἀσθενείας τοῦ λαοῦ του. Ἡ κυριώτερα φροντίς του, μ' ὅλα ταῦτα, ἦτο διὰ τὴν πνευματικὴν αὐτῶν βελτίωσιν, καὶ, μὲ τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἐπροσπαθεῖ νὰ συστήσῃ σχολεῖα καθ' ὅλην τὴν ἐνορίαν του διὰ πάσης ἡλικίας ἀνθρώπους, ἐξαιρέτως δὲ διὰ τὴν νεολαίαν. Διὰ συνδρομῆς τῶν φίλων του καὶ διὰ προσωπικῆς δαπάνης, ἐκ τοῦ ὑστερήματος, (καθότι ὁ μισθὸς αὐτοῦ ἦτον οὐτιδανώτατος), ἔκτισε κεντρικὸν τι σχολεῖον. Ἡ ἐνορία του ὁμως ἦτο πολὺ μακρὰν διεσκορπισμένη, καὶ τὰ διάφορα μέρη χωρισμένα ἀπὸ βαθείας κοιλάδας καὶ ὄρη δύσβατα. Περιελάμβανε πέντε χωρία, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ κυριώτερον ἦτον ἡ Οἰαλδβάχη, ὅπου ὁ Ὀβερλῖνος ἔκατοίκει. Εἰς ἕκαστον λοιπὸν τῶν χωρίων τούτων ἐσύστησε παιδαγωγεῖα ὑπὸ διδασκαλίσας, ἢ ὁδηγήτριας, ὡς τὰς ὠνόμαζε, (condutrices), τὰς ὁποίας αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶχε προετοιμάσειν διὰ τὸ ἔργον τῶν πάντοτε ὁμως ἐφύλαττε δι' ἑαυτὸν τὴν θρησκευτικὴν διδασκαλίαν. Μὲ σκοπὸν νὰ μορφώσῃ τὰς ἀρχὰς τῶν παιδίων ἐκ πρώτης αἰγῆς τοῦ λογικοῦ, συνήθριζεν αὐτὰ πρὸς διδασκαλίαν εἰς τοὺς πλῆον τρυφεροὺς χρόνους τῶν, καὶ ἀληθῶς ἐμποροῦμεν νὰ εἴπωμεν ὅτι αὐτὸς ἦτον ὁ πρῶτος θεμελιωτῆς τῶν κοινωφελεστάτων νηπιακῶν σχολείων. Πρῶτη μὲν αὐτοῦ φροντίς ἦτον ἡ ἡθικὴ καὶ θρησκευτικὴ ἐκπαίδευσίς τῶν ἀλλὰ, πρὸς τούτοις, ἐδίδασκεν αὐτὰ, ὄχι μόνον ἀνάγνωσιν, γράψιμον, καὶ ἀριθμητικὴν, ὁμοῦ μὲ τὰ ἐργάχειρα πλέξιμον καὶ ράψιμον, ἀλλὰ καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς γεωγραφίας, ἀστρονομίας, καὶ ἱστορίας. Εἶχε μολιστα μεγίστην ἐπιθυμίαν νὰ τὰ κάμῃ νὰ γνωρίσωσι τὰς χρήσεις τῶν φυτῶν, καὶ τῶντι διὰ βοτανικὰς διδασκαλίας παρεῖχε στάδιον τερπνὸν ἢ βουνώδης ἐνορία του. Προσέτι, δὲν ἐσυγχώρει τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ νὰ λαλᾶσι τὴν διεφθαρμένην τοπικὴν διάλεκτον, ἀλλὰ τοὺς ἐδίδασκε καθαρὰ Γαλλικά.

Αἱ ποιμενικαὶ ὁμως φροντίδες τοῦ Ὀβερλῖνου δὲν ἐπεριωρίζοντο ἕως ἐδῶ. Ἦ ὁ ἐστοχοζετο χρέος του προσωπικῶς νὰ γνωρίσῃ τοὺς ἐνορίτας αὐτοῦ· καὶ λέγεται ὅτι ποτὲ δὲν ἀπῆντα κάνίνα, μαλιστα παιδία, χωρὶς νὰ τὸν πλησιάζῃ μὲ οἰκειότητα καὶ εὐνοίαν. Εἰς τοὺς οἴκους ὅλων ὑπήγαινε συχνάκις, ὥστε συναναστρεφόμενος αὐτοὺς, καὶ γνωρίζων τὰς ἐξεις, τὰς διαθέσεις, καὶ τὰς κλίσεις τῶν, ἐφήρμοζε τὰς νοουθεσίας ἢ προτροπὰς

του, τοὺς ἐλέγχους ἢ τοὺς ἐπαίνους του, ὡς ἡ χρεῖα τὸ ἔκαλει· κύριον ὁμως σκοπὸν εἶχε πάντοτε τὴν ψυχικὴν αὐτῶν ὠφέλειαν. Τρεῖς ἐκκλησίας ἐπιστατῶν, ἐλειτούργει μὲ τὴν ἀράδαν εἰς μίαν πᾶσαν Κυριακὴν· τὰς δὲ Παρασκευὰς, χάριν τῶν ὅσοι κατελόμβαναν Γερμανικά, ἐκήρυττεν εἰς αὐτὴν τὴν γλῶσσαν. Εἰς τοιαύτας περιστοσεις ἦτο συνήθεια νὰ στέλλῃ ἕνας τῶν κατοίκων ἵππον διὰ νὰ μετακομίσῃ αὐτὸν εἰς τὸ χωρίον, ὅπου ἐμελλε νὰ κηρύξῃ· μακαριος δ' ἐλογίζετο ὁποῖος ἀπελάμβανε τὸ προνόμιον νὰ κάμῃ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην εἰς τὸν ἀγαπητὸν ποιμένα, καὶ νὰ ὑποδεχθῆ αὐτὸν μὲ ἀπλὴν φιλοξενίαν εἰς τὸν οἶκόν του.

Ἰωόντι, τερπνότατον εἶναι νὰ παρατηρῶμεν πόσον εἰλκυσεν ὁ Ὀβερλῖνος τὴν ἀγάπην τοῦ λαοῦ του. Ὅτε πρῶτον ἐφθασεν εἰς Οἰαλδβάχην, ἐναντιόνοντο εἰς αὐτὸν τινὲς, καὶ μάλιστα τὸν ἔβρισαν προσωπικῶς. Ἄλλ' ἢ μὲ πραότητα συγκερασμένη σταθερότης αὐτοῦ ταχίως ἐξωμόλυνε πᾶσαν δυσκολίαν, ἐξῆσε δὲ ν' ἀπολαύσῃ, κατὰ τὸν ἕψιστον βαθμὸν, τὴν ἀγάπην καὶ τὸ σέβας τοῦ ποιμνίου του. Καὶ μικροὶ καὶ μεγάλοι ἐκάλουν αὐτὸν, ἄκριβέ παπα. Εἰς ἀπόδειξιν τῆς μεγάλης ἐπίρροϋς του δυνόμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἔλαβε τὴν εὐχαρίστησιν νὰ δώσῃ τέλος εἰς κρισολογίαν, ἣτις εἶχε διαρκέσειν ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα ἔτη μεταξὺ τῶν χωρικῶν καὶ τῶν κτητόρων τῆς γῆς, περὶ δικαϊώματος εἰς ἕν τι δόσος· ὁ δὲ κάλαμος, μὲ τὸν ὁποῖον ὑπεγράφη ἢ συνθήκη, ἐδόθη μετὰ πολλῆς διατυπώσεως εἰς τὸν Ὀβερλῖνον, καὶ ἐκρεμάσθη εἰς τὸ σπουδαστήριον αὐτοῦ, ὡς τρόπαιον εἰρήνης. Ἀκόμη καὶ κατὰ τὸ διάστημα τῆς πολιτικῆς μεταβολῆς τῶν Γαλλῶν, ὅτε αἱ Χριστιανικαὶ ἱεροπραξίαι ἦσαν ἀπηγορευμέναι ἀλλαχοῦ, καὶ ὁ κληρὸς τῆς Ἀλσατίας ἐφυλακώθη, ἐσυγχωρεῖτο ὁ Ὀβερλῖνος νὰ ἐξακολουθῆ ἀνενόχλητος τὸ τῆς ἀγαθοποιίας καὶ διδασκαλίας ἔργον· ἐγινε δὲ ὁ οἶκος αὐτοῦ καταγώγιον πολλῶν θρησκευτικῶν ὑποκειμένων ἄλλης πίστεως παρὰ τὴν ἰδικὴν του. Μετὰ τὴν εἰρήνην ἔλαβεν ἀπὸ τὴν Γεωργικὴν Ἐταιρείαν τῆς Γαλλίας μετάλλειαν χρυσῆν, ἀπὸ δὲ τὸν Λοδοβίκον δέκατον ἕκτον μετάλλειαν τοῦ τῆς Τιμῆς Λεγεῶνος, ὡς φόρον εἰς τὰς ἀρετάς του. Ἀφοῦ δὲ, τέλος, μετὰ ὑπηρεσίαν πεντηκονταετῆ, εἰς τὸ ὀγδοηκοστὸν ἔβδομον ἔτος τῆς ἡλικίας του, μετέβη εἰς τὴν οὐράνιον μακαριότητα, τότε πληρέστατα ἐφανερῶθη τὸ αἶσθημα τῶν ἐνοριτῶν του. Ὅλοι ἠσθάνθησαν ὅτι ἔχασαν τὸν πατέρα τῶν· εἰς δὲ τὴν κηδεῖαν τόσον ἦτο πολυσριθμὸς ἢ τῶν πενθούτων συνδρομῆ, ὥστε οἱ πρῶτοι εἶχαν φθάσειν εἰς τὴν ἐκκλησίαν πρὶν οἱ ἔσχατοι κινήσωσιν ἐκ τοῦ οἴκου, μολονότι τὸ διάστημα ἦτο δύο μίλια! Γράμμα τι, τὸ ὁποῖον ἀφῆκεν ὀπισθεν αὐτοῦ, πρὸς τοὺς ἀγαπητοὺς ἐνορίτας διευθυνόμενον, δεικνύει ὅτι ἡ ἀγάπη ἦτον ἀμοιβαία. Καθὼς δὲ ποτὲ ἴσως, ἀφοῦ ἦτον ἐπὶ γῆς ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, δὲν ἐβασκῆθη ποιμνιον μὲ πλειοτέραν ἐπιμέλειαν καὶ ἀφοσίωσιν, οὕτω ποτὲ δὲν ἐφανερῶθησαν τὰ αἰσθήματα εὐγνώμονος καὶ φιλοστόργου ποιμνίου θερμοτέρου, παρὰ

ὑπὸ τῶν ἀπλῶν κατοίκων τῆς Βανδελάρωχης πρὸς τὸν ποιμένα Ὀβερλίνον.

Ὁ Ὀβερλίνος ἐνυμφεύθη γυναῖκα ἀξιέραστον, ἣτις τοῦ ἀπέθανε τὸ 1784, ἀφήσασα τρεῖς υἱοὺς καὶ τέσσαρας θυγατέρας. Δύο ἐκ τῶν υἱῶν ἀπέθαναν πρὸ αὐτοῦ τὰς δὲ σκέψεις του εἰς τὴν θλιβεράν ἐκείνην περίστασιν ἠθέλαμεν ἀσμένως καταχωρίσειν, ἂν ἐσυγχώρουν τὰ ὄριά μας, διὰ τὸ εἰς αὐτὰς λάμπον αἰσθημα εὐσεβοῦς ὑποκλίσεως, ἢ, μᾶλλον, περιχαροῦς ἐλπίδος καὶ πεποιθήσεως εἰς τὸν Κύριον.

Ἄλλ' εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ Ὀβερλίνοῦ ἦτο καὶ ἄλλη γυνὴ ἀξιοσημεῖωτος. Μετὰ τὸν θάνατον τῆς συζύγου του ἔμεινεν οἰκοδέσποινα ἡ Λουῖσα Σχέλπερ αὕτη ἀφωσιώθη ὅλως εἰς τὴν δούλευσίν του, ἐπιστατοῦσα τὰ τοῦ οἴκου, καὶ ἀνατρέφουσα τὰ τέκνα, ἀλλὰ μηδέποτε θέλουσα νὰ λάβῃ ὅποιονδήποτε μισθόν, καὶ ἄλλο μὴ ζητοῦσα παρὰ τὴν εὐχαρίστησιν τοῦ νὰ ὑπηρετῇ τὸν ἀκριβὸν Πάππαν. Ὅσον διεδίδετο ἡ φήμη τοῦ Ὀβερλίνοῦ, ἐγνωστοποιεῖτο καὶ ἡ ἱστορία τῆς Λουΐσης· ἔλαβε δὲ ἡ καλοκάγαθος γυνὴ ἀπὸ ἐταιρείαν τινὰ τῶν Παρισίων τὴν σημαντικὴν ποσότητα πέντε χιλιάδων φραγκῶν, οὐσαν ἐν ἀπὸ τὰ Βραβεῖα τῆς Ἀρετῆς (Prix de Vertu), τὰ ὅποια φιλόανθρωπος τις ἀφῆκε, νὰ δοθῶσιν ὡς ἀνταμοιβαὶ εἰς πράξεις ἐναρέτους. Ἀλλὰ τὴν ἀφιλοκέρδειαν ἐνέπνεεν ὁ Ὀβερλίνος εἰς ἅπαντας τοὺς περὶ αὐτὸν, ὥστε ὁλόκληρος ἡ ποσότης αὕτη ἐξωδεύθη ἀπὸ τὴν καλὴν Λουῖσαν ἐπάνω εἰς τοὺς πτωχοὺς τῆς Βανδελάρωχης! αὕτη ἐπροτίμα νὰ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰ τέκνα τοῦ ἀγαπητοῦ κυρίου της.

Τελειόνομεν τὸ ἄρθρον τοῦτο μ' ἐπιστολὴν, τὴν ὁποίαν ἔγραψεν ἡ Λουῖσα πρὸς τὸν Ὀβερλίνον, τὴν 1ην Ἰανουαρίου, 1793.—

Φίλτατε Πάππα,

Δότε με, παρακαλῶ, τὴν ἄδειαν νὰ σᾶς ζητήσω σήμερον, τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ νέου ἔτους, χάριν τινὰ, τὴν ὁποίαν πρὸ πολλοῦ ἐπιθυμῶ. Ἐπειδὴ τῶρα εἶμαι τῶντι ἀνεξάρτητος, δηλαδὴ, δὲν ἔχω νὰ φροντίζω οὔτε διὰ τὸν πατέρα μου οὔτε διὰ τὰ χρέη του, σᾶς παρακαλῶ νὰ μὲ κάμετε θυγατέρα σας. Νὰ ζῆτε, μὴ με δίδετε πλέον μισθόν· διότι, ἐπειδὴ καθ' ὅλα τὰλλα μ' ἔχετε ὡς παιδίον σας, θέλω πολλὰ νὰ μ' ἔχετε καὶ ὡς πρὸς τοῦτο. Ὀλίγα μὲ χρειάζονται διὰ τὸ σῶμά μου. Κάτι μὲ εἶναι ἀναγκαῖον διὰ τὰ πέδιλα (παπούτσια), τὰς κάλτας μου, καὶ ἄλλα φορέματα· ἀλλ' ὅταν χρειάζωμαι, σᾶς ζητῶ, καθὼς τὰ παιδιά ζητοῦν ἀπὸ τοὺς γονεῖς των.

Ὡ, σᾶς παρακαλῶ, φίλτατε Πάππα, κάμετέ με τὴν χάριν ταύτην, καὶ συγκαταβῆτε νὰ μὲ στοχάζεσθε ὡς θυγατέρα, ἣτις σᾶς ὑπεραγαπᾷ.

ΛΟΥΙΣΑ ΣΧΕΛΠΕΡ.

Ἔργον γε, λύπην ἐκφυγεῖν· ἡ δ' ἡμέρα
Ἄει τε καινὸν εἰς τὸ φροντίζεω φέξει.

ΙΑΤΡΙΚΑΙ ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΟΝΙΑΙ,

ΤΠΟ ΙΑΤΡΟΥ ΣΑΜΙΟΥ.

Εἰς ὅλα τὰ ἔθνη, λέγει ὁ Λόρδος Βάκων, αἱ μάγισσαι καὶ οἱ γόητες χαίρουν ἴσῃν μὲ τοὺς ἰατροὺς ὑπόληψιν σιμὰ εἰς τοὺς ἀμαθεῖς· καὶ ὁ Γαληνὸς παραπονεῖται, ὅτι οἱ ἀσθενεῖς ὑπήκουαν τοὺς χρησμούς τοῦ Ἀσκληπιείου, ἢ τὰ ὄνειρά των, περισσότερον παρὰ τὰ ἰδικὰ του παραγγέλματα. Τὸ ἴδιον αἰνίττονται καὶ οἱ παλαιοὶ ποιηταί, οἵτινες μυθολογοῦν ὅτι ὁ Ἀσκληπιὸς καὶ ἡ Κίρκη (μήτηρ τῆς μαγείας) ἦσαν τέκνα τοῦ Ἀπόλλωνος. Ὁ ἀνθρώπινος νοῦς εἶναι φύσει ἐπιρρεπὴς νὰ πιστεύῃ τὸ ἀπίθανον καὶ ὑπερφυσικόν· ἀλλ' εἰς κάμμίαν ἄλλην περίστασιν δὲν εἶναι ἴσως αὕτη ἡ ἀλήθεια τόσον πρόδηλος, ὅσον περὶ ἰατρικῆς· διότι καὶ ἡ φύσις τῶν ἀσθενειῶν, καὶ ἡ τέχνη τοῦ θεραπεύειν εἶναι σκοτειναί, καὶ, περιπλέον, ἡ ἀσθένεια ἀναγκαίως διεγείρει φόβον· ὅταν δὲ ὁ φόβος ἔχη σύντροπον τὴν ἀμάθειαν, ὁ καρπὸς των εἶναι ἡ δεισιδαιμονία. Ὅθεν ὅποιασδήποτε νόσου αἱ ἀρχικαὶ αἰτίαι δὲν εἶναι προφανεῖς καὶ ἐπαισθηταί, ἀποδίδονται ἀπὸ τοὺς ἀμαθεῖς εἰς Θεϊκὴν ὀργὴν, εἰς τὸν θυμὸν ἀοράτου τινὸς δαίμονος, ἢ εἰς κακὴν τινὰ τῶν ἀστέρων σύμπτωσιν· καὶ ἐκ τούτου εἰσῆχθησαν πλῆθος ἰατρικῶν δεισιδαιμόνων, ἐκ τῶν ὁποίων ὑπεθέτοντο τὰ περισσότερα, ὅτι συντείνουσι εἰς τὸ νὰ καταπραῦνωσι τὴν παρωργισμένην Θεότητα μᾶλλον, παρὰ εἰς τὸ νὰ καταπονήσωσι τὴν νόσον μὲ τὴν φυσικὴν αὐτῶν ἐνέργειαν.

Ἡ δεισιδαιμονία τῶν Ἀράβων εἰσῆγαγεν εἰς τὴν χρῆσιν τῆς Ἰατρικῆς Ὑλης τοὺς πολυτίμους λίθους, οἵτινες διὰ τὴν ὠραιότητα, λαμπρότητα, καὶ ἀξίαν των ἐνομίζοντο καλῶν πνευμάτων οἰκητήρια. Κατ' ἀρχὰς τοὺς ἐμεταχειρίζοντο μόνον ὡς φυλακτῆρια ἢ ἐγκόλπια ἐναντίον τῶν κακῶν πνευμάτων, ἀλλὰ μὲ τὸν καιρὸν ἔκαμναν αὐτοὺς κόνιν, καὶ τοὺς ἐπρόσφεραν εἰς διαφόρους ἀσθενείας. Πολλόταται ὕλαι, τῶν ὁποίων ἦτον ἀγνωστος ἡ κατασκευὴ ἢ ἐξαγωγή, ἐχρησίμευσαν κατὰ καιροὺς ὡς ἰατρικά. Δὲν εἶναι πολὺς χρόνος, ἀφ' οὔτου ἔτυχε νὰ πέσῃ εἰς τὸ βόρειον μέρος τῆς Ἰταλίας μία ἀπ' ἐκείνας τὰς βροχὰς, αἱ ὁποῖαι (ὡς εἶναι γνωστὸν εἰς τοὺς φυσικοὺς) δὲν εἶναι ἄλλα εἰμὴ κόπρος τινῶν ἐντόμων, τὰ ὅποια πετοῦν κάποτε σωρηδὸν εἰς τὸν ἀέρα· οἱ κάτοικοι τὴν ὑπέλαβαν ὡς Θεόσδοτον Μάννα, ἢ ὑπερφυσικὴν τινα πανάκειαν, καὶ τὴν ἐκατάπιναν μὲ τὴν λαιμαργίαν, ὥστε μόλις ἐκαταπέισθη εἰς ἀπ' αὐτοὺς μὲ πληρωμὴν καὶ ὑποσχέσεις τρανάς νὰ παραχωρήσῃ ἐν μέρος διὰ χημικὴν ἀνάλυσιν, ἣτις ἀπέδειξε τὸ λάθος των.

Ἐνίοτε συνειδησιμὰ καὶ φυσικὰ ἀποτελέσματα ἰατρικῶν ἀποδίδονται εἰς παραδόξους καὶ ὑπερφυσικὰς αἰτίας. Ὁ Σωρᾶνος, παραδείγματος χάριν, σύγχρονος τοῦ Γαληνοῦ, καὶ συγγράψας τὸν βίον τοῦ Ἰπποκράτους, μᾶς λέγει ὅτι τὸ μέλι θεραπεύει τὰς ἀφθᾶς

αί ὁποῖαι γίνονται εἰς τὰ στόματα τῶν νηπίων ὁμως, ἀντὶ τῆς ἀποδότης αὐτὸ εἰς τὴν ἰαματικὴν τοῦ μέλιτος ἰδιότητα, προσθέτει σοβαρὰ ὡς αἰτίαν, τὸ ὅτι προήρχετο ἀπὸ μελισσῶνα ἐπάνω εἰς τὸν τάφον τοῦ Ἰπποκράτους.

Ἡ ἐπιρροή τῶν ἀστέρων ἐπάνω εἰς τὰ φυτὰ καὶ εἰς τὸ ἀνθρώπινον σῶμα ἐνομιζέτο ἀκόμη ἕως τὴν παρελθούσαν ἑκατονταετηρίδα τόσο ἀξία προσοχῆς, ὥστε ἡ σύναξις τῶν ἰατρικῶν βοτάνων ἐγένετο ὑποκάτω εἰς τὴν κυριότητα τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ ἀστέρος διὰ τὴν συντείνῃ εἰς τὴν θεραπεία τῆς δεῖνα ἢ δεῖνα νόσου. Δὲν εἶναι, πιστεύω, κάνεις ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστας μου, ὁ ὁποῖος νὰ μὴν ἤκουσε γραῖδια ἢ ἀγύρτας τινὰς νὰ τὸν συμβουλεύωσι τὴν ἀνοιξιν ἢ τὸ φθινόπωρον νὰ καθαρῶσθῃ, καὶ νὰ φλεβοτομήσῃ ἀπὸ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ μέρος τοῦ σώματος. Ὅλα ταῦτα δὲν πρέπει νὰ θεωρῶνται ἄλλως πῶς παρὰ ὡς λείψανα πεπαλαιωμένων δεισιδαιμονιῶν, αἱ ὁποῖαι ὑπέθεταν ὅτι κάποιαι ἀρμονίαι ἢ ἀντιζυγίαι τῶν πλανητῶν ἠδύναντο νὰ τροπολογήσωσι τὴν κρᾶσιν τοῦ ἀνθρώπινου σώματος.

Εἶναι παράξενον, ὅτι μερικοὶ ἀπὸ τοὺς πλέον βαθύνουας ἀνδρας κατὰ διαφόρους καιροὺς ὄχι μόνον ἐπίστευσαν αὐτοὶ, ἀλλ' ἐξήπλωσαν πρὸς τούτοις εἰς τὰς ψυχὰς πολλῶν ἄλλων τὰς τοιαύτας δεισιδαιμονίας ὁ σοφὸς Κικέρων, καὶ ὁ ὄχι ὀλιγώτερον φιλόσοφος αὐτοκράτωρ τῶν Ῥωμαίων Αὐρήλιος, εἶναι ἐκ τῶν τοιούτων. Ὁ Λόρδος Βάκων, μὲ ὄλην του τὴν φιλοσοφίαν, ἐπίστευεν εἰς τὰς μυστηριώδεις ἐνεργείας γοητειῶν καὶ φυλακτηρίων καὶ ὁ Βούλης συμβουλεύει σοβαρὰ, ὡς ἀλάνθαστον ἰατρικὸν διὰ τὴν δυσεντερίαν, τὸ ἰσχίον (ὄστοῦν) ἐνὸς καταδίκου, ὅστις ἐκρεμάσθη. Μεταξὺ ἄλλων ἰατρικῶν τοῦ Ἰππέως Θεοδώρου Μαυέρνου, ἱατροῦ τριῶν ἄλλεπαλλήλων βασιλέων τῆς Ἀγγλίας, εἶναι καὶ τὰ ἐξῆς.—Τὸ κατάποδον πρωτοτόκου παιδίου, τὰ ἐντερα τοῦ τυφλοποντικῆ ὠμά, ταριχευμένος πνεύμων φονευμένου ἀνθρώπου, καὶ ἄλλα ἐξίσου ἀλλόκοτα καὶ ἀηδῆ ἰατρικά. Τὸ κοράλιον ἕως τῆς σήμερον ὑποδέτεται ὅτι φυλάττει τὰ νήπια ἀπὸ κακὸν ὀμμάτιον, καὶ διώκει τοὺς διαβόλους, καὶ τὰ πονηρὰ πνεύματα. Ὁ Πλίνιος καὶ ὁ Διοσκουρίδης ἀνεκάθεν ἐκθειάζουν τὰς ἰαματικὰς τοῦ ἰδιότητος ὁ Παράκελσος ῥητῶς παραγγέλλει, ὅτι πρέπει νὰ τὸ κρεμῶμεν εἰς τὸν λαιμὸν τῶν νηπίων διὰ τὴν διατηρῶνται ἀπὸ σπασμοὺς, σκορβοῦτον (στομακάκην), γοητείας, καὶ, τέλος πάντων, ἀπὸ φάρμακον. Οἱ Μαῦροι εἰς τὰς Δυτικὰς Ἰνδίας διίσχυρίζονται, ὅτι τὸ κοράλιον γίνεται κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ὠχρὸν, ὅταν ὁ φέρων αὐτὸ πάσχη ὀλίγον ἢ πολύ. Εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ μέρη τῆς Τουρκίας ἐμπορεῖ τις νὰ ἴδῃ λείψανα τῶν τοιούτων δεισιδαιμονιῶν. Τὸ σκόροδον, φέρ' εἰπεῖν, ὑποδέτεται δαιμόνων καὶ κακοῦ ὄμματος ἀλεξητήριον ὅθεν πολλάκις τὸ βλέπομεν κρεμάμενον εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν νηπίων καὶ εἰς τὰ πλέον περιβλεπτά μέρη τῶν οἰκιῶν. Πολλὰ ὀλίγοι καὶ ἀπὸ τοὺς ἡλικιωμένους ἰθαγενεῖς τολμοῦν νὰ περιπατήσωσι

τοὺς δρόμους χωρὶς φυλακτήριον εἰς τὸν λαιμὸν των, ἢ ἐγκόλπιον. Ὅλοι ἀποστρέφονται μὲ φρίκην τὸν ὑποπτευθέντα ὅτι ἔχει κακὸν, ἢ βάσκανον ὄμμα· ἂν ἐμβλέψῃ μὲ εὐχαρίστησιν ἢ θαυμασμὸν εἰς κἀνὲν ἀξίεραστον ἀντικείμενον, ὑποχρεοῦται νὰ τὸ πτύσῃ τρίς, μὴ τύχῃ καὶ τὸ μαράνη, ἢ ἐμποδίσῃ τὴν αὐξήσιν του. Συνέπειαι τῶν τοιούτων δεισιδαιμονιῶν εἶναι καὶ τὰ μεταξὺ γυναικῶν πολυζήτητα φίλτρα διὰ τὴν ἐλκύσει τὸν ἔρωτα τῶν ἀνδρῶν, καθὼς καὶ τὰ κατὰ τὸν γάμον ἐμπόδια ὀνομαζόμενα, δυνάμει τῶν ὁποίων οἱ ἀντερασταὶ ὑποδέτουν ὅτι ψυχραίνεται ὁ μεταξὺ τῶν νυμφίων πόθος, καὶ ἀποκαθίσταται ἄκαρπον τὸ συνοικέσιον. Ἡ γοητεία αὕτη συνίσταται εἰς τὸ νὰ δέσῃ τις κατὰ τὸν καιρὸν τῆς γαμηλίου τελετῆς ἕνα κόμβον μὲ μανδύλιον, σχοινίον, ἢ σπάρτον, ἐπιφωνῶν εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν καὶ τινὰς ἐπῶδὰς κατὰ τῶν νυμφίων, καὶ ἐνόσω ὁ κόμβος μένει ἄλυτος, τὸ συνοικέσιον ἀναγκαίως ἐξακολουθεῖ ἀτελεσφόρητον. Τὸ παράξενον εἶναι ὅτι, ἂν οἱ νυμφευθέντες ἐξακολουθήσωσιν ἕως ἕνα καιρὸν ἄτεκνοι, τὸ ὁποῖον πολλάκις συμβαίνει, ἀποδίδοντες τὴν δυστυχίαν των εἰς ἐχθρὴς μαγείας, δὲν διστάζουν νὰ καταφύγωσιν εἰς ἐκκλησιαστικὰ ἐπιτίμια, κάμνοντες καὶ τὴν ἀμώμητον τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν συμμέτοχον, τρόπον τινά, τῶν δεισιδαιμονιῶν των.

Ἄλλ' ἡ δεισιδαιμονία εἰς τινὰς περιστάσεις καὶ ὠφέλησε τὴν ἰατρικὴν, ὡς φαίνεται ἀπὸ τὰ ἐξῆς παραδείγματα.—Τὴν δεκάτην ἐβδόμη ἑκατονταετηρίδα εὐγενὴς κάτοικος τοῦ Μοντπελλιέρ ἐφεῦρε τὴν λεγομένην σὺμπαθητικὴν κόνιν· μ' αὐτὴν ἐσχέπαζε τὸ μέρος τοῦ ὄπλου, μὲ τὸ ὁποῖον ἔτυχε νὰ πληγωθῇ τις, ὕστερον ἐπέθετεν ἀλοιφήν καὶ ἐπιδέσματα, τὰ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ ἀλλάσσωνται τρίς τῆς ἡμέρας· εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν (τὸ ὁποῖον ἐσύντεινε κυρίως εἰς τὴν θεραπείαν) ἐσυνάρμοξε τὰ χεῖλη τῆς πληγῆς, ἐπέθετε καθαρὰ λινὰ πανία, καὶ τὴν ἔδενε προσεκτικὰ μὲ παραγγελίαν αὐστηρὰν νὰ μὴ τὰ ἐγγίξῃ κάνεις διὰ ἑπτὰ ἡμέρας, εἰς τὸ τέλος τῶν ὁποίων τὰ ἔλυεν ὁ ἴδιος, καὶ ἡ πληγὴ εὐρίσκετο ἐνωμένη. Ὁ ἐφευρετὴς τῆς μεθόδου ταύτης ἀπέδιδε τὴν θεραπείαν εἰς τὴν μὲ τὸ ὄπλον σὺμπάθητιαν τοῦ πληγωμένου μέρους, εἰς τὸ ὁποῖον ἐπέθετε τὴν κόνιν του· ἀλλ' οἱ μεταγενέστεροι χειρουργοί, οἵτινες ἀμεριμνοῦν διὰ τὸ ὄπλον, φθάνει μόνον νὰ μὴ ἔμεινε κἀνὲν ἀπόσπασμά του εἰς τὴν πληγὴν, καὶ τότε εἶναι χρεῖα νὰ τὸ ἐκβάλωσιν, ἐδιδάχθησαν ἀπὸ ἐκεῖνον νὰ ἐξακολουθῶσι παρομοίαν μέθοδον καὶ μὲ τὰ ἴδια ἀποτελέσματα. Ἡ σκωρία τῆς λόγχης τοῦ Τηλέφου, τὴν ὁποίαν ὁ Ὅμηρος ἀναφέρει ὡς ἰατρικὸν δι' ὄσας πληγὰς αὕτη ἔκαμνεν, ἦτον ἴσως ἰὸς χαλκοῦ, ἐσύντεινε δὲ εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τῆς χρησιμότητος ταύτης τῆς ὕλης εἰς τὴν χειρουργίαν. Οἱ κάτοικοι τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν, λέγει ὁ κύριος Δυβοΐσης, ἀπόστολος εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη, ὑπέθεταν ὅτι ἡ εὐλογία ἦτο πονηρὰ θεὰ, τὴν ὁποίαν δὲν ἤθελαν νὰ παροργίσωσι καταφεύγοντες εἰς τὴν ἀπὸ τῆς δαμαλίδος

(vaccina) προσφερομένην προφύλαξιν, ἕως οὗ ἐμεταχειρίσθη μίαν δεισιδαίμονα ιδίαν ἐξίσου ἰσχυρὰν πρὸς βοήθειαν τῆς νέας μεθόδου, ὅτι δηλαδή ἡ πονηρὰ θεὰ, τὴν ὁποίαν ὠνόμαζαν Μαχρνούμμα, ἐδιάλεξε τὸ νέον τοῦτο καὶ ἰλαρώτερον πρόσχημα νὰ παρουσιάσεται εἰς τοὺς λατρευτάς της, καὶ ὅτι ἤμποροῦσαν νὰ τὴν προσκυνῶσι μὲ τὸ ἴδιον σέβας εἰς αὐτὴν τὴν μορφήν.

Πολλάκις ἰατρικὰ, τὰ ὁποῖα μὲ τὴν ἀηδίαν διεγείρουν εἰς τὸν νοῦν ἰσχυρὰν καὶ θλιβεράν ἐντύπωσιν, ἔμπορουν νὰ προξενήσωσι παράξενα καὶ ἀπροσδόκητα ἀποτελέσματα· ποτὲ δὲν ἔλειψαν καὶ ἰατροὶ, οἵτινες καταφεύγουν εἰς τὰ τοιαῦτα μέσα, ἀλλ' ἀποδίδουν γενικῶς τὴν ἐνέργειάν των εἰς μυστηριώδη τινὰ συμπάθειαν. 'Ἡ ναυτία καὶ ὁ ἐμετός,' λέγει ὁ ἰατρός Χάρτμανος, 'τὰ ὁποῖα προέρχονται ἀπὸ μίαν δόσιν οὔρου ἀνδρὸς εἰς τὴν κυοφοροῦσαν γυναῖκά του, εὐκόλουν παραδόξως τὴν γέννησιν τοῦ βρέφους! καὶ, προσθέτει ὁ ἴδιος, 'ἡ κόπρος τοῦ ἀλόγου, διαλυθεῖσα εἰς οἶνον, καὶ καταποθεῖσα, συνεργεῖ πολὺ εἰς τὴν ἀποβολὴν τοῦ καταπόδου!' Ὁ Κέλσος ἐκθειάζει τὸ θερμὸν αἷμα προσφάτως σφαγέντος ἀθλητοῦ διὰ τὴν ἐπιληψί-

αν, ἢ ἐν μέρος κρέατος ἀνθρωπίνου, ἢ ἰππέου! Οἱ παλαιοὶ ἤξευραν καλὰ πόσῃ ἐπιρροὴν ἔχει ἡ πίστις καὶ ἐλπίς εἰς τὴν προφύλαξιν καὶ θεραπείαν τῶν νόσων. Οἱ Ῥωμαῖοι εἰς καιρὸν πανώλους ἐκλεγαν ἓνα Δικτάτορα μὲ μεγάλην πομπήν, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ βάλῃ ἐν καρφίον εἰς τὸν τοῖχον τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς—τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς τελετῆς ἦτον ἄμεσον καὶ σωτηριῶδες—διότι ὁ λαὸς ἐνόμιζαν ὅτι ἐξιλέοναν τὸν Θεὸν, ἐνῶ δὲν ἔκαμναν ἄλλο παρὰ νὰ καταπραῦνωσι τὸν ἴδιόν των φόβον, καὶ κατὰ συνέπειαν τὴν ἐπιδεκτικότητά των σωμάτων των εἰς τὴν νόσον. Εἰς τὴν περίφημον πολιορκίαν τῆς Βρέδας, κατὰ τὸ 1625, ἡ φρουρὰ ὑπέφερε πολὺ ἀπὸ σκορβοῦτον, καὶ ὁ Πρίγκιψ τῆς Ἀραυσίας, μὴ δυνάμενος νὰ τοὺς συνδράμῃ μὲ ὄπλα, ἔστειλε κρυφίως εἰς τὸ φρούριον ἐν ἰατρικόν, τὸ ὁποῖον τοὺς ἐδιώριζε νὰ ἀνακατεύωσι μὲ μίαν μεγάλην ποσότητα ὕδατος, καὶ νὰ τὸ πίνωσιν ὡς βέβαιον ἰατρικόν τῆς ἐπιδημικῆς νόσου των· τὸ ἐμεταχειρίσθησαν, καὶ ἡ ἀσθένεια τῶν οὗτων ἔπαυσεν· ἀλλ' ὁ ἴδιος Πρίγκιψ μετὰ ταῦτα ὠμολόγησεν, ὅτι τὸ ἰατρικόν ἐκεῖνο ἦτον ἀπλῶς χρωματιστικὴ ὕλη (βογιά).

ΟΝΑΓΡΟΣ ΡΑΒΔΩΤΟΣ.

ΟΝΑΓΡΟΣ.

Εἰς τὰς ἐρήμους τῆς Ταρταρίας καὶ ἄλλα τῆς Ἀσίας κεντρικὰ μέρη ὑπάρχει ἔτι ἀνεξόρτητος ὁ ἄγριος ὄνος, — ἀναπνέων τὸν ἀέρα κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς καρδίας του.

Ποῖος ἐξάπεστειλεν ἐλεύθερον τὸν ἄγριον ὄνον; ἢ

ποῖος ἔλυσε τοὺς δεσμοὺς αὐτοῦ; τοῦ ὁποίου οἰκίαν ἔκαμα τὴν ἐρημον, καὶ τοὺς ἀλμυροὺς τόπους κατοικίαν του. Καταγελαῖ τὸν θόρυβον τῆς πόλεως, οὐδὲ ἀκούει τὴν κραυγὴν τοῦ ἐργοδιώκτου. Τὰ ἐκλεκτὰ τῶν ὀρέων εἶναι ἡ βοσκή του, καὶ ὑπάγει ζητῶν κατόπιν παντὸς εἶδους χλόης. Ἰώβ λθ'. 5—8.

Ὁ Ξενοφῶν εἰς τὴν Κύρου Ἀνάβασιν ἀναφέρει τὸν ἄγριον ὄνον, λέγων ὅτι εἴρηκαν πολλοὺς εἰς τὴν ἔρημον τῆς Ἀραβίας, καὶ ὅτι, ἐπεὶ τις διώκοι, προδραμόντες ἂν εἰστήκεσαν· (πολὺ γὰρ τοῦ ἵππου θάττον ἔτρεχον) καὶ πόλιν, ἐπεὶ πλησιάξοι ὁ ἵππος, ταῖα ἐποίουν· ἄστε οἱκ ἦν λαβεῖν, εἰ μὴ διαστάντες οἱ ἵππεῖς θηρῶεν διαδεχόμενοι τοῖς ἵπποις. Τὰ δὲ κρέα τῶν ἀλισκομένων ἦν παραπλήσια τοῖς ἐλαφείοις, ἀπαλώτερα δέ.

Ὁ ἄγριος οὗτος ἕνος, Κουλὰν λεγόμενος ὑπὸ τῶν Περσῶν, ὑπερβαίνει τὸν ἡμερον κατὰ τὸ ἴφος, ἔχων μακρότερα ὡς καὶ λεπτότερα τὰ μηρία, καὶ τὸ σῶμα γενικῶς χαριώτερον καὶ πλείον σίμμετρον. Ἡ χαιτή συνίσταται ἀπὸ κοντὰς ὀρθίους τρίχας, ὑπομαύρους, καὶ μαλλοειδεῖς. Τὸ χρῶμα τοῦ σώματος εἶναι ἀργυροῦν λευκόφαιον, με πλατεῖαν μέλαιναν σειρὰν, κατὰ τὴν ράχιν ἐκτεινομένην, ἀπὸ τῆς χαιτῆς μέχρι τῆς οὐρᾶς, καὶ διακοπτομένην ἐπὶ τοῦ ὤμου ὑπὸ πλαγίας λωρίδος, καθὼς εἰς τοὺς ἡμέρους. Κατοικοῦν δὲ οἱ ἑναγροὶ τὴν Κεντριάην Ἀσίαν ἀπὸ τὴν 48° βορείου πλότους μέχρι τῶν ἀρκτικῶν συνόρων τῆς Ἰνδίας, καὶ μεταναστεύουν, κατὰ τὸν καιρὸν, ἀπὸ βορρᾶ εἰς νότον. Τὸ μὲν θῆρος εὐρίσκονται οἰκίως περὶ τὴν λίμνην Ἀράλ, τὸ δὲ φθινόπωρον, ἀγέλας ταμπληθεῖς συγκροτοῦντες, προβαίνουν ὑπὸ τὴν ὄδηγαν τακτικῶν ἀρχόντων εἰς τὰ νότια μέρη, ἔπου φθινοντες Ὀκτώβριον ἢ Νοέμβριον, διαμένουν ὅλον τὸν χειμῶνα, ἐπανέρχονται δὲ πρὸς βορρᾶν περὶ τὰ μέσα τῆς ἀνοιξέως.

Οἱ Πέρσαι καὶ οἱ Τούρταροι μεγάλως ὑπολήπτονται τὸ κρέας τοῦ ὄνου, εὐλοῦν δ' αὐτὸν ὑπὲρ πᾶν ἄλλο κυνήγιον. Ὁ Ὀλεριος μᾶς βεβαιώνει, ὅτι ἴδε τρίαζοντα δύο ἄγριους ἕνους νὰ φονευθῶσιν εἰς μίαν ἡμέραν ὑπὸ τοῦ Πέρσου βασιλέως καὶ τῆς αὐλῆς του, τῶν ὁποίων τὰ σώματα ἔστολθησαν εἰς τὰ βασιλικά μαγειρεῖα τῆς Ἰσπαχῆν· μανθονομεν δὲ καὶ ἀπὸ τὸν Μαρτιολην, ὅτι οἱ κοιλιέδουλοι τῆς Ρώμης ἐτίμων τὸ κρέας τοῦ ὄνου, ὡς ἡμεῖς τὸ ἐλάφειον.

Ἀπὸ τὸν Πλίνιον καὶ ἀπὸ τὸν Λόντα Ἀφρικανὸν φαίνεται, ὅτι τοπολαί εὐρίσκετο καὶ εἰς τὴν Ἀφρικὴν ὁ ἄγριος ἕνος, ἔθεν μετεκομίζοντο τὰ παχῆα κωλύρια εἰς τὴν Ῥωμαϊκὴν ἀγορὰν. Ἀλλ' ἔλτοτε οὐδεὶς περιηγητῆς ἀπῆντησεν αὐτοὺς ἐκεῖ, καὶ, καθῶσον τὴν σήμερον ἐξεύρομεν, τὸ εἶδος τοῦτο περιορίζεται εἰς τὴν Ἀσίαν. Μάλιστα δὲ καὶ ἀπεσῶρθη ἐκ τῆς Συρίας καὶ Μικρᾶς Ἀσίας, ἔπου πρότερον εὐρίσκετο.

Ἀλλὰ μολονότι στερεῖται ἀπὸ τὸν ἑναγρον τοῦτον ἡ Ἀφρικὴ, ἔχει ἕμως ὅλλα εἶδη, τὸν Ζέβραν καὶ Κουόγγαν, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ πρῶτος διατρίβει ἐπὶ τῶν ὀρίων, ὁ δεῦτερος γεννᾶται καὶ τρέφεται εἰς τὰς νοτίους πεδιάδας.

Ὁ Ζέβρας, ἢ Ὀναγρος Ραβδωτῆς, τοῦ ὁποίου βλέπει τὴν εἰκόνα ἔμπροσθεν ὁ ἀναγνώστης, μολονότι δὲν εἶναι ἴσως πόντη ἀνεπίδεκτος ἡμερώσεως, δὲν ὑπετάχθη, μ' ὅλον τοῦτο, οἱ δ' αὐτὸς ἀκόμη εἰς τὴν δύναμιν

τοῦ ἀνθρώπου· ἔγιναν μὲν τινὲς ἐπιχειρήσεις πρὸς καταδάμασιν αὐτοῦ, ἀλλ' ὀλιγώταται μόνον ἐπίτυχαν, καὶ αὐταὶ πολλὰ ὀλίγον. Ἄγριος, ἰσχυρὸς, ταχύπους, καὶ ὠραῖος, ἐλκύει πάντοτε τὸν θαυμασμόν μας· περιττὸν ἴθελεν εἰσθαὶ νὰ τὸν περιγροφωμεν· δυνάμεθα ἕμως νὰ εἴπωμεν ἔτι αἱ λωρίδες, αἱ μ' ἐξαισίον διατεταγμένα σῦμμετρίαν, εἶναι εἰς μὲν τὸν ἄρρενα ὑποκίτρινοι καὶ μαῦραι, εἰς δὲ τὴν θήλειαν λευκαὶ καὶ μαῦραι. Εὐρίσκεται δὲ εἰς ὅλας τὰς ὄρεινὰς χώρας τῆς Ἀφρικῆς, ἔπου πολλοὶς γίνεται θῆραμα τοῦ λείοντος, πολλοὶς δὲ καὶ τῶν ἀγρίων ἐντοπίων, οἵτινες παραπολύ νοστιμούνται τὴν σάρκα του.

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟΝ ΤΗΣ ΑΤΑΡΑΞΙΑΣ.

ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ Ἰταλὸς, μεγάλα βέβαια περόσας ἀγογγύστως, καὶ δοκιμέσας ὀκληρὰ πολλὰ χωρὶς τὴν ἐλαχίστην ἀνυπομονησίαν, ἠρωτήθη μίαν τῶν ἡμερῶν ὑπὸ τινος στενοῦ φίλου, ἂν ἡμπέρει νὰ κοινοποιήσῃ τὸ μυστικὸν τῆς ἀταραξίας του. 'Ναί,' ἀπεκρίθη ὁ γηραλῖος, 'ἔμπορῶ νὰ σὲ διδάξω τὸ μυστικὸν μου, καὶ μελιστα θέλω τὸ κόμειν εὐχαρίστως. Ἄλλο δὲν εἶναι παρὰ τοῦτο, καλομεταχειρίζομαι τὰ ὀμμοτῖά μου.' Ὁ φίλος παρεκολεσεν αὐτὸν νὰ ἐξηγηθῇ. 'Μετὰ χαρᾶς,' εἶπεν ὁ ἐπίσκοπος. 'Εἰς ὁποιανδήποτε κατῶστασιν καὶ ἂν εὐρίσκωμαι, πρῶτον ἀναβλέπω εἰς τοὺς οὐρανούς, καὶ στοχεζομαι ἔτι τὸ κυριώτερον ἔργον μου εἶναι νὰ ὑπογῶ ἐκεῖ· ἔπειτα βλέπω κότω εἰς τὴν γῆν, καὶ ὑπενθυμίζομαι πόσον μικρὸν αὐτῆς διόστημα θέλω κατέχειν μετ' ὀλίγον· τελευταῖον, στρέφω τοὺς ὀφθαλμούς ὀλέγυρά μου εἰς τὸν κόσμον, καὶ βλέπω πλῆθος ἀνθρώπων, οἵτινες εἶναι, κατὰ πάντα, δυστυχῆστεροι ἀπὸ ἐμέ. Οἴτω, μανθάνω ποῦ εὐρίσκεται ἡ ἀληθῆς εἰδαιμονία, ποῦ ὅλαι μας αἱ φροντίδες ἀνάγκη νὰ τελειώσωσι, καὶ πόσον ὀλίγην αἰτίαν ἔχω νὰ γογγύζω ἢ νὰ στενοχωρῶμαι.'

ΟΛΛΑΝΔΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ.—Ἀκόμη καὶ Ἀγγλος ἔμπορος ἴθελεν ἐκπλαγῆν, ἂν ἔβλεπε τὰς θαυμασίους ἀριθμητικὰς γνώσεις ἀρχαρίων γραμματίων εἰς Ὀλλανδικὰ λογιστήρια, καὶ τὴν ποσότητα περιπλεγμένων ὑποθέσεων, τὰς ὁποίας ἐξεμπεριδύνουν εἰς τὸ διόστημα μιᾶς ἡμέρας,—τὴν τοξιν τῶν καταστίχων τῶν, τὴν ταχύτητα καὶ ὀρθότητα εἰς τὸ λογαριάζειν κατὰ τὰς ἐμπορικὰς συνηθείας καὶ συναλλαγμάτων διαφόρων ἐθνῶν, καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν ἀπ' αὐτοὺς ὀριλουμένων γλωσσῶν· εἰς τὰ ὁποῖα δυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν τὸ τακτικὸν καὶ μακροχρόνιον τῆς ἐκεῖ διαμονῆς τῶν, καὶ τὴν εὐλοσμον καὶ φρόνιμον αὐτῶν διαγωγῆν.

ΠΩΣ γίνεται τὸ θῆλημα τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν οὐρανόν; Γίνεται ἰλαρῶς, ὑπομονητικῶς, προθύμως, ἐντελῶς. Ἄν ἐγίνετο ταυτοτρόπως καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ κόσμος ὅλος ἴθελεν εἰσθαὶ πλήρης εἰδαιμονίας.

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ.

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ, πρόδρομος Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱὸς δὲ Ζαχαρίου καὶ Ἐλισάβετ, ἐγεννήθη ἕξ μῆνας πρὸ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν. Τὴν γέννησιν, τὸνομα, καὶ τὸ ὑπόργημα αὐτοῦ ἐγνωστοποίησεν ἄγγελος Κυρίου εἰς τὸν πατέρα του, ἱερατεύοντα εἰς τὸν ναὸν κατὰ τὴν ὄραν τῆς προσευχῆς. Ὀκτὼ ἡμέρας ἀφοῦ ἐγεννήθη, τὸν περιέτεμαν· ἐκάλουν δ' αὐτὸν, μὲ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς του, Ζαχαρίαν· ἀλλ' ἡ Ἐλισάβετ εἰδοποίησεν αὐτοὺς ὅτι πρέπει νὰ ὀνομασθῇ Ἰωάννης, τὸ ὁποῖον καὶ ὁ πατήρ του ἐπεβεβαίωσε.

Τὸ παιδίον τοῦτο ἠύξανε καὶ ἐνεδυναμοῦτο κατὰ τὸ πνεῦμα. Ὅλα τὰ πρῶτα τῆς ζωῆς του ἔτη ἐξώδευσεν εἰς τὴν ἔρημον τῆς Ἰουδαίας, τρώγων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον, φορῶν δὲ τρίχας καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην. Τριακονταετῆς περίπου τὴν ἡλικίαν, ἐκινήθη ἀπὸ τὸ Πνεῦμα νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου, κηρύττων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεςιν ἁμαρτιῶν. Ὅπου καὶ ἂν ὑπήγαινε, ἔκραζε μεγαλοφώνως, 'Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. Μετανοεῖτε· ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.' Πάμπολλοι δὲ, ἀπὸ τοὺς λόγους αὐτοῦ κατανυσομένοι, ἐξωμολογοῦντο τὰς ἁμαρτίας των, καὶ ἐβαπτίζοντο. Ἐνθέρμως ἐπρότρεπεν ὅλους νὰ πιστεύσωσιν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν κατόπιν αὐτοῦ ἐρχόμενον· εὐθύς δ' ὅτε, βαπτίσας τὸν Χριστὸν, ἶδε τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον ἐπάνω του ἐν εἶδει περιστερῆς, καὶ ἤκουσε φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ, 'Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα' δεῖξας αὐτὸν, εἶπεν, 'Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. Ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί.'

Ἀφοῦ ἤρχισεν ὁ Χριστὸς νὰ βαπτίζῃ, εἶπαν εἰς τὸν Ἰωάννην οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, 'Ὅς ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας, ἶδε, οὗτος βαπτίζει, καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν.' Ἐφοβοῦντο μήπως ἡ λάμπρις τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ ἀμαυρώσῃ τὴν ὑπόληψιν τοῦ διδασκάλου των. Ἀλλ' ὁ Ἰωάννης ἀπεκρίθη, 'Οὐ δύναται ἄνθρωπος λαμβάνειν οὐδὲν, εἰ μὴ ἡ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· ἐκεῖνον δεῖ αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι· ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος, ἐπάνω πάντων ἐστίν.'

Μετὰ ταῦτα, ὁ Ἰωάννης ἤλεγξε τὸν Ἡρώδη Ἀντίπαν, ἐπειδὴ εἶχε νυμφευθῆν τὴν Ἡρωδιάδα, γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ· ὁ δὲ Ἡρώδης, παροργισθεὶς ἐναντίον του, ἐφυλάκωσεν αὐτὸν εἰς φρούριόν τι, ἔπου καὶ διέμεινεν ἀρκετὸν χρόνον· διότι ὁ Ἡρώδης

εἶχε μὲν ἐπιθυμίαν νὰ τὸν θανατώσῃ, ὅμως δὲν ἐτόλμα, γνωρίζων τὴν πρὸς αὐτὸν μεγαλὴν ὑπόληψιν τοῦ λαοῦ. Ἀλλ' ὅτε ἐωρτάζοντο τὰ γενέθλιά του, ὤρχησατο ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ, καὶ ἤρесе τῷ Ἡρώδῃ· ὁθεν μεθ' ὄρκου ὠμολόγησεν αὐτῇ δοῦναι ὃ εἰάν αἰτήσῃται· ἡ δὲ, προβιβασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς, Δός μοι, φησὶν, ᾧδε ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ· καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεὺς· διὰ δὲ τοὺς ὄρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους ἐκέλευσε δοθῆναι· καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ· καὶ ἠνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἐδόθη τῷ κορασίῳ· καὶ ἤνεγκε τῇ μητρὶ αὐτῆς· καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤραν τὸ σῶμα, καὶ ἔθαψαν αὐτό. Οὕτω ἐτελεύτησεν ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ, περὶ τοῦ ὁποῖου ἐμαρτύρησεν ὁ Κύριος ἡμῶν, ὅτι μεγαλήτερός του δὲν ἐφάνη μετὰ τῶν ἀπὸ γυναῖκας γεννηθέντων!

Τὸ Εὐαγγέλιον δὲν μᾶς λέγει ποῦ ἐτάφη τὸ ἀκέφαλον σῶμα τοῦ Ἰωάννου· οὔτε μᾶς εἶναι τοιαύτη γνῶσις ἀναγκαία· τὸ σῶμά του γνωρίζομεν ὅτι θέλει ἀνεγερ-

ΟΡΟΙ

1.— Γραμμάτια 12,000 και θα κερδίσωσιν όλα εις 7 κληρώσεις ως οί ὀπισθεν πίνακες.

2.— Τιμή ἐκάστου γραμματίου ὀλοκλήρου δι' ἐκάστην κλήρωσιν Μετζήτια δύο (2) προπληρωτέα, τῶν δὲ ἡμίσεων, τετάρτων και ὀγδόων ἀναλόγως.

3.— Ὁ ἀγοράζων γραμμάτιον εἰς ἄλλην παρὰ τὴν πρώτην κλήρωσιν ὑποχρεοῦται εἰς τὴν πληρωμὴν και τῶν προηγουμένων κληρώσεων.

4.— Τὰ γραμμάτια θεωροῦνται καλὰ ἐφ' ὅσον δὲν ἐνεργηθῆ ἐπ' αὐτῶν κατάσχεσίς τις. Τὰ γραμμάτια δὲν εἶναι μεταβιβάσιμα, ἀνήκουσι δὲ εἰς τὸν πραγματικὸν ἀγοραστὴν αὐτῶν.

5.— Τὸ κερδαῖνον γραμμάτιον ἀκυροῦται.

6.— Αἱ πληρωμαὶ τῶν κερδῶν τῶν 6 κληρώσεων γενήσονται 8 ἡμέρας μετὰ τὴν κλήρωσιν ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ τοῦ γραμματίου· τῆς δὲ ἑβδόμης μετὰ 15 ἡμέρας.

7.— Τὰ κερδίζοντα γραμμάτια ἐξοφλοῦνται παρὰ τῶν κ. κ. Πρακτόρων και Λαχειοπωλῶν τοῦ Λαχείου, παρ' ὧν ἐπωλήθησαν ταῦτα.

8.— Ἐπὶ τῶν κερδαινομένων ποσῶν γίνεται ἔκπτωσης 20 %.

9.— Τὰ ἀζήτητα κέρδη μετὰ τρεῖς μῆνας ἀπὸ τῆς κληρώσεως παραγράφονται ὀριστικῶς. Πᾶσα ἀπαίτησις κέρδους μὴ γινομένη ἐντὸς τῆς τριμήνου προθεσμίας και μὴ πιστοποιουμένης δι' ἐγγράφου ὀχλήσεως νομίμως κοινοποιουμένης εἰς τὴν Γεν. Διεύθυνσιν θεωρεῖται παραγεγραμμένη.

10.— Οἱ πελάται ὀφείλουσι ν' ἀνανεώσωσι τὰ γραμμάτια των τρεῖς ἡμέρας τοῦλάχιστον πρὸ ἐκάστης κληρώσεως, ἄλλως χάνουσι πᾶν δικαίωμα και τὰ γραμμάτια των μεταπωλοῦνται ὑπὸ τῆς Διεύθυνσεως οὐδεμιᾶς ἐνστάσεως λαμβανομένης ὑπ' ὄψει. Ἐν περιπτώσει ἀπωλείας γραμματίου τινὸς ὁ ἰδιοκτῆτης ὀφείλει νὰ εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου δύο ἡμέρας πρὸ τῆς κληρώσεως και ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὸ ἀπωλεσθὲν γραμμάτιον δὲν ἤθελε παρουσιασθῆ ὑπὸ τρίτου τινὸς εἰς τὸ διάστημα τῶν τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κληρώσεως τότε θέλει πληρωθῆ τὸ κερδισθὲν ποσὸν εἰς τὸν ἰδιοκτῆτην ἀπέναντι ἀποδείξεως.

11.— Αἱ κληρώσεις γίνονται δημοσίᾳ ἐν τῷ Καταστήματι τῆς Μαυρογενείου Ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς, ἐνώπιον τοῦ Ἡγεμονικοῦ ἐπιτρόπου, τῆς Ἐφορείας τῆς Σχολῆς, τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς διορισθείσης δυνάμει Ἡγεμονικοῦ Διατάγματος και τῆς ἐπὶ τῆς ἐκκυβέσεως Ἐπιτροπῆς.

12.— Κατὰ τὴν τελευταίαν κλήρωσιν τὸ δῶρον τῶν 200,000 γρ. θέλει ἐξαχθεῖ ὡς ἑξῆς: Μετὰ τὴν ἐκκύβευσιν οἱ ἀριθμοὶ τῶν 400 πρώτων βραβείων θέλουσι τεθῆ ἐντὸς ἰδιαιτέρας κληρωτίδος ἐκ τῆς ὁποίας θέλει ἐξαχθῆ εἰς ἀριθμὸς. Ἐὰν ὁ ἀριθμὸς οὗτος εἴχε κερδήσει κατὰ τὴν κλήρωσιν τὸ ποσὸν τῶν Γρ. 50,000 ἢ 25,000 ἢ 15,000 ἢ 10,000 ἢ 5,000 ἢ 4,000 τότε θέλει κερδήσει και τὸ δῶρον τῶν 200,000 και οὗτοι γίνονται τὰ μέγιστα βραβεῖα 250,000 Γρ. 225,000, 215,000, 210,000... Ἐν ἡ περιπτώσει ὁμοῦ και ὁ ἐξαχθησόμενος ἀριθμὸς εἴχε κερδήσει Γρ. 3,000 τότε τὸ δῶρον θέλει διανεμηθῆ εἰς τοὺς 3 ἀριθμοὺς τοὺς κερδήσαντας ἀνὰ 3,000 Γρ. Ὅμοίως ἐὰν ὁ ἐξαχθησόμενος ἀριθμὸς εἴχε κερδήσει Γρ. 400 τότε τὸ δῶρον θέλει διανεμηθῆ εἰς ὅλους τοὺς ἀριθμοὺς τοὺς κερδήσαντας ἀνὰ 400 γρόσια.

13.— Οἱ ἐπιθυμοῦντες ν' ἀναλάβωσι τὴν πώλησιν γραμματίων ὀφείλουσι ν' ἀπευθύνωνται εἰς τὴν Γεν. Διεύθυνσιν.

14.— Ὁ ἀγοραστὴς παρακαλεῖται νὰ ὑποβάλλῃ πᾶν παράπονον τὸ ὁποῖον ἤθελε τυχὸν εἶχε κατὰ τῶν Λαχειοπωλῶν εἰς τὴν Γεν. Διεύθυνσιν τέσσαρας ἡμέρας τοῦλάχιστον πρὸ τῆς κληρώσεως, εἰς δὲ τὴν τελευταίαν κλήρωσιν μίαν ἑβδομάδα πρὸ αὐτῆς, ἄλλως στερεῖται παντὸς δικαιώματος.

15.— Πᾶν γραμμάτιον μὴ φέρον τὴν σφραγίδα τῆς Μαυρογενείου Ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς θεωρεῖται ἄκυρον.

Ἐν Αἰμένι Βαθέος, τῇ 17 Μαΐου 1909.

Ἡ ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

CONDITIONS

1.— Le nombre des billets a été fixé à 12,000 et ils gagneront tous dans les 7 tirages.

2.— Le prix de chaque billet entier est de 2 Medjidiés pour chaque tirage payés l'avances, et celui des demi de billets et de quarts de billets est proportionnellement réduit.

3.— Celui qui n'achète pas un billet des le premier tirage est obligé de payer les tirage sortis.

4.— Les billets sont valable tout autant qu'ils ne sont pas saisis. Les billets sont personnels.

5.— Le billet gagnant s'annule.

6.— Le paiement des billets gagnant dans les 6 premiers tirages se fait 8 jours apres chaque tirage à la présentation du billet et celui du 7me tirage 15 jours après.

7.— Les billets gagnants sont payés par M^{rs}, les collecteurs et placiers de la loterie.

8.— Sur la somme gagnée il se fait un escompte de 20 %.

9.— Le montant des billets gagnants qui n'est pas réclamé dans l'espace de trois mois depuis le jour du tirage est prescrit. Toute réclamation de paiement sera nulle si elle n'est pas faite dans l'espace de trois mois par la voie légale.

10.— Les acheteurs doivent renouveler leurs billets trois jours avant le tirage, faute de quoi ils perdent leur droits et les billets respectifs sont revendues par la Direction sans aucune contestation. En cas de perte d'une billet, le propriétaire doit en donner avis 2 jours avant le tirage et si le billet égaré n'est pas présenté par un tiers dans l'intervalle de 3 mois après le tirage il sera payé au propriétaire contre reçu la somme qui aurait échu au dit billet soit comme lot soit comme amortissement.

11.— Les tirages se font publiquement à l'École Mavroyenius devant le Commissaire Princier, l'Ephorie de l'École, d'une Commission speciale nommée par ordre Princier, et la Commission du Contrôle.

12.— Au dernier tirage le prime de 200,000 Pres sera tiré comme suit: Après le tirage les numéros des 400 premiers lots seront mis dans un urne duquel sera tiré un numéro. Si ce numéro avait gagné le lot de 50,000 ou 25,000 ou 15,000 ou 10,000 ou 4000 Pres il gagnera aussi le prime de 200,000 Pres et alors les plus gros lots seront de 250,000, 215,000, 210,000 Pres etc. Dans le cas que le numéro avait gagné le lot de Pres 3,000, alors le prime sera distribué à tous les numéros qui ont gagnés des lots de 3,000 Pres. Egalement, si ce numéro avait gagné le lot de 400 Pres le prime sera distribué à 255 parts s'est à dire à tous les numéros qui ont gagnés chacun le lot de 400 Pres.

13.— Ceux qui desirent entreprendre la vente de billets doivent s'adresser à la Direction Générale.

14.— L'acheteur est prié de porter à la connaissance de la Direction au moins quatre jours avant le tirage toute plainte eventuelle contre qui que ce soit les placiers de billets, au dernier tirage une semaine avant.

15.— Le billet qui ne port pas le sceau de l'École «Mavroyenius» des arts et métiers est considéré comme nul.

Vathy Samos, le 30 Mai 1909.

LA DIRECTION GÉNÉRALE

θῆν εἰς τὴν ἀνάστασιν τῶν δικαίων, τὴν τελευταίαν ἡμέραν· καὶ τότε, ὁ Ἰωάννης, ὁ Ἡρώδης, ἡ Ἡρωδίας, καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτῆς, θέλουν σταθῆν ὅλοι ἐντάμα ἐνώπιον τοῦ δικαστικοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, διὰ ν' ἀπολογηθῶσι. Πόσον ἐνδοξος θέλει τότε φανῆν ὁ ἅγιος ἀποκεφαλισθεὶς Πρόδρομος, πόσον δὲ φοβερὰ μέλλει νὰ ἦναι ἡ καταδίκη τοῦ μοιχοῦ φονέως, καὶ τῆς διεστραμμένης γυναικὸς του καὶ θυγατρὸς! Ὁ Θεὸς θέλει φέρειν εἰς κρίσιν πᾶν ἔργον, καὶ ἀκόμη πᾶν κρυπτόν πρᾶγμα, εἴτε ἀγαθόν, εἴτε πονηρόν.

ΤΑ ἐξῆς λαμβάνομεν ἀπὸ Ἀγγλικὴν ἐφημερίδα τοῦ Ἰουλίου.—Ἡ κυβέρνησις τῶν Γάλλων μέλλει νὰ πέμψῃ ἐπιστημονικὴν ἐκστρατείαν εἰς τὴν Σκανδιναυικὴν χερσόνησον καὶ τὴν Σπιτζβέργαν, ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ φυσικοῦ κυρίου Γαιμάρδου, ὅστις ἐσχάτως διεύθυνεν ὁμοίαν ἐκστρατείαν εἰς τὴν Ἰσλανδίαν. Λέγεται ὅτι ὁ Λοδοβίκος Φίλιππος, ὅστις περιῆλθε τὴν Σβεκίαν καὶ Νορβεγίαν, Λαπωνίαν καὶ Φιννίαν τὸ 1795, δείχνει προσπαθειαν ἰδιαίτεραν εἰς τὴν ἐκστρατείαν ταύτην, καὶ μάλιστα ἐσημείωσεν ὁ ἴδιος τὰ ἀξιώτερα προσοχῆς ἀντικείμενα. Εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην βοηθεῖ ἐγκαρδίως καὶ ἡ κυβέρνησις ἡ Σβεκικὴ· σῶμα δὲ τι Νορβεγῶν καὶ Σβέκων φυσικῶν καὶ μηχανικῶν ἔχει νὰ ἐνωθῆ μετὰ τοὺς σοφοὺς τῆς Γαλλίας. Ἐκ τῆς συνοδίας τινὲς μέλλουν νὰ διαχειμᾶσιν εἰς Ἀμμερφέστην, πλησίον τῆς Βορείου Ἀκρας. Τὸ πλοῖον τὸ διὰ τὴν Σπιτζβέργαν προσδιωρισμένον χρεωστεῖ νὰ πλεύσῃ ἀρκτικά, εἰ δυνατόν μέχρι τοῦ Βορείου Πόλου. Γνωστὸν εἶναι ὅτι ὁ κύριος d'Urville, ὅστις ἐξέπλευσε πέρυσιν ὡς ἀρχηγὸς τῶν πλοίων Zelée καὶ Astrolabe, ἔλαβε διαταγὰς νὰ πλησιάσῃ ὅσον τὸ δυνατόν εἰς τὸν νότιον πόλον· ὅθεν ἡ κυβέρνησις ἡ Γαλλικὴ θέλει ἔχειν νὰ καυχᾶται, ὅτι αἱ ὑπὲρ ἐπιστήμης προσπαθήσεις αὐτῆς ἐξετείνοντο συγχρόνως ἐκ πόλου εἰς πόλον!

Ἡ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Ἐφημερίς τῆς Πετροπόλεως περιέχει καταγραφὴν λεπτομερῆ τοῦ χρυσοῦ καὶ τῆς πλατίνης, ὅσα παρήχθησαν ἀπὸ τὰ μεταλλεῖα τῶν Οὐραλίων κατὰ τὸ 1837. Ἡ ἀπὸ τὰ μεταλλεῖα τῆς κυβερνήσεως ποσότης χρυσοῦ ἦτο 131 πούδια· ἡ δὲ ἀπὸ τὰ εἰς ἰδιώτας ἀνήκοντα, 178 πούδια 23 λίτραι. Ἡ πλατίνα, ἡ ἐκ τῶν τῆς κυβερνήσεως μεταλλείων, ἦτο μόνον 16 λίτραι, ἡ δ' ἐκ τῶν εἰς ἰδιώτας ἀνηκόντων 118 πούδια 12 λίτραι. Ὅθεν ὁλόκληρος ἡ ποσότης χρυσοῦ ἀπὸ τὰ Οὐράλια μεταλλεῖα ἦτο 309 πούδια 23 λίτραι· τῆς δὲ πλατίνης, 118 πούδια 28 λίτραι.

Λέγει πρὸς τούτους ἡ αὐτὴ ἐφημερίς, ὅτι τὰ χρυσᾶ μεταλλεῖα τῆς Σιβηρίας ἔδωκαν 130 πούδια, καὶ ὅτι ἄλλα 30 πούδια χρυσοῦ ἐξήχθησαν ἀπὸ ἀργυρᾶ τινὰ μεταλλεῖα· ταῦτα δὲ, προσθετόμενα εἰς τὸ προῖον τῶν Οὐραλίων, κάμνουν ὁλόκληρον τὴν ποσότητα τοῦ χρυσοῦ, ὅσην ἀπέκτησεν ἡ Ῥωσσία τὸ 1837, 470 πού-

δια, τουτέστι 48 πούδια πλέον παρὰ τὸ 1836. Τὸ πούδιον ἰσοδυναμεῖ μετὰ 40 περίπου λίτρας.

ΑΠΟ τὰ Βραχῶδη Ὄρη τῆς Ἀρκτώας Ἀμερικῆς μετεφέρθη σκελετὸν ἀνθρώπινον εἰς τὴν πόλιν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν Βαλτιμόραν, ἐντελές, καὶ ὡς τεσσάρων πηχῶν ὕψους! Ὁ δὲ γίγαντες ἦσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. Γεν. σ'. 4. Νομίζουσιν ἀρχαιολόγοι τινὲς, ὅτι ἀνθρώποι γιγαντιαῖοι ἑκατοῖκουν τὴν Ἀμερικὴν πρὸ τοῦ γένους τῶν σήμερον λεγομένων αὐτοχθόνων· ὑποστηρίζει δὲ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἡ πρὸς τὰ δυτικὰ μέρη εὗρεσις κολοσσαίων σκελετῶν καὶ ἀνθρώπινων κοκκάων. Βέβαιον εἶναι τοῦλάχιστον, ὅτι τὰ ἀρχαῖα ζῶα τῆς Βορείου Ἀμερικῆς ἦσαν παμμεγέθη, ὁ Μαστόδων, λόγου χάριν, τοῦ ὁποίου εἶναι πάγκοινα τὰ ὀστᾶ· μετὰ δὲ τῶν Ἰνδικῶν ἦτοι τῶν αὐτοχθόνων φυλῶν ὑπάρχουν λόγοι πατροπαράδοτοι περὶ τοῦ μεγάλου θηρίου, τὸ ὁποῖον βαδίζον κατεσύντριβε τὰς πίτυας, ἐτρέφετο δὲ ἀπὸ τοὺς ὑψηλοὺς τῶν δασῶν κλάδους, καὶ κατέτρωγεν ἀνθρώπους καὶ βοσκήματα.

Εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς ὑπάρχουν χρυσᾶ τινὰ μεταλλεῖα, τὰ ὁποῖα πρῶτον ἀνεκαλύφθησαν εἰς τὴν Βόρειον Καρολίαν τὸ 1824. Ἐκτοτε ἤρξανεν ἡ παραγωγὴ μέχρι τοῦ 1834, ὅτε ἡ ἔξαχθεῖσα ποσότης χρυσοῦ ἦτον ἡ μεγίστη, τουτέστιν 898,000 δίστηλα. Τὸ 1835 ἤρχισε νὰ ἐλαττωῖται, ὡστε τὸ 1837 ἦτο μόνον \$ 282,000. Εἰς τὸ διάστημα τῶν 13 χρόνων ἐξωρῆθη χρυσός, ἀξίας 5,126,500 διστήλων.

ΕΣΧΑΤΩΣ, λέγει περιοδικὸν τοῦ Λονδίνου, ἐφθασεν εἰς Μαδρὰς Θύγγος ἐπίσημος· τὸ δὲ παραδοξότερον, εἰς τὴν αὐτὴν πόλιν εὐρίσκονται διακόσιοι ὁμότεχνοί του, ἔργον ἔχοντες τὸ πνίγειν! (Ἴδε Ἀποθ. Ἀριθ. 15, 16, 17).

Τὸ αὐτὸ περιοδικὸν λέγει, ὅτι οἱ ἄγριοι Κόνδοι τῆς Γουμσοῦρ ἀνατρέφουν τέκνα ἐξεπίτηδες διὰ θυσίαν ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν ἠλευθέρωσεν ἐσχάτως εἰς μίαν ἐκστρατείαν ὁ συνταγματάρχης Κάμπβελλ.

ΜΕΤΑΞΥ τῶν καταρῶν, τὰς ὁποίας πολλάκις προφέρουν οἱ χυδαῖοι καὶ κακῶς ἀνατετραμμένοι, εἶναι καὶ τὸ Ν ἂ σ ἐ β ρ ἄ σ ω! Τῶντι ὅμως κακοῦργοι ἐβράζοντο ποτὲ μέχρι θανάτου. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἐπὶ Ἐρρίκου Η' ἐβράσθησαν δύο, εἰς μάγειρος, τὸ 1532, φαρμακεύσας δεκαεὶ ἀνθρώπους, καὶ μία δούλη, τὸ 1543, φαρμακεύσασα τρεῖς οἰκογενείας.

Εἰς τὰς Νικοβαρίδας νήσους οἱ ἐντόπιοι ναυπηγοῦν πλοῖα, κάμνουν τὰ πανία καὶ σχοινία των, ἐφοδιάζουσιν αὐτὰ ἀπὸ τροφᾶς καὶ ὅλα τὰναγκαῖα, καὶ προβλέπουν φορτίον ρακίου, ὀξειδίου, ἐλαίου, παχυλοῦ τινὸς ζαχάρου, καρύων, σχοινίων, μελαίνης βαφῆς, καὶ διαφόρων κατωτέρων εἰδῶν, ὅλως διόλου ἀπὸ ἐν δένδρον, τὴν Κόκον Καρυοφόρον!

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΥΤΗΝΗΣ